

గౌరవనీయ వాక్కినర్యులు.

శాసనసభ్యుల కర్తవ్యము

అలివియరు ప్రభుని ఉపన్యాసము

బడ్డెటును సంపూర్ణముగ నిరాకరింపవలెను

ప్రభుసభలో, భారతరాజ్యాంగమంత్రి అలివియరు ప్రభువు సంపూర్ణ భాగ్యతాయంత పరిపాలనమును గోరుచు మోదన కాననభ గానించిన తీర్మానమును గూర్చి యొసగిన యభిప్రాయమును వినిపించుటకు, కాననభ్యులు బడ్డెటును నిరాకరింప వలసినదని కోరుటకు, నిన్నటిసాయంత్రం ౫-30 గంటలకు తమిళ, ఆంగ్లస్వరాజ్యపత్రికలు, మదరాసు మహాజనభ, మాజమాన్యమున గోఖలేపాలనం దొర జుహాసభ జరిగెను. మదరాసు కాననభలోని స్వరాజ్యపత్రికాయకు డి. సి. వేంకటపతిరాజుగారు (నికాఖాట్టము) అగ్రాసభాధిపత్యము వహించిరి. హాజరయ్యు ప్రేక్షకులతో నింపిపోయెను. సభకు హాజరయినది లోకాద్వైతపత్రిక, భావార్థి, హనుమచ్ఛంద వర్మ, టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలైనవార, డి. వి. వేంకట రమణయ్యగారు, కే. జి. కవిస్వామియ్యయ్య, వి. రంగనాథు మొదలైనవార, కే. భామయ్య, డి. పెద్దిరాజుగారు ఉండిరి. అధ్యక్షుడు గాక వేమరపు రామదాసు, చాక్లరు యు, రామారావు, జి. రామేశ్వరరావు, విశ్వనాథరాజు, సామి వేంకటాచలం కెటి. సి. ఆంజనేయం ఎస్. నర్సయ్య, టి. ఆదినారాయణకెటిగారు ఉత్సాహింపిరి.

అధ్యక్షుడు

సభను ప్రారంభించుచు అధ్యక్షులగు డి. సి. వేంకటపతి రాజుగారు ఇట్లు ఉత్సాహింపిరి: అలివియరు ప్రభువు ఏమియు నకు సంబంధించియున్నాడో ఆ లేఖకుడును నెడల జనదేశము ఎంతెంతో ఆకలిగియుండెను ఇంగ్లాండునం దెన్నిరాజకీయ కక్షలుండినను భారతదేశమునకు సంబంధించి సరితప్పకుండు అంక యను ఏకాభిప్రాయంలే. అలివియరు ప్రభువు తన యభిప్రాయము: 1917 సం॥ స్వపరిపాలనావాదాననుగూర్చి ప్రస్తావించియుండెను. ఆ ఆవాదానముగూర్చి అప్పుడే అందరిని సంప్రదించి యుండలేదు. స్వపరిపాలనను పొందుట అర్హమా? ఎంత వరకు ప్రాంతదేశము? ఏయేభము తెల్పడెప్పుడో అంశములను నిర్ణయించుటకుగానె బ్రిటిషువారికి హక్కుగలదని ఆవాదాన మునం నుండెను. మన స్వపరిపాలనావాదమునుగూర్చికి తం దెన్నిభిప్రాయము కర్ మూలము హెయిలిగారి యభిప్రాయ ముతో ఏకీభవించుచున్నది. కనుక భారతదేశము సంబంధించి సువివరము, లేదు ప్రభుత్వముగాని, కొయిలను ప్రభుత్వము గాని, కస్టర్యేటివు ప్రభుత్వముగాని అన్నియు ఒకటియే. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు భారత దేశమునం దా జ్యము అంకతముగ సాగించుకొన నుండే క్రమము గలవాడని స్వరాజ్యవాదులు ప్రకటించిన భావముతో రాజ్యాంగ మంత్రి ఏకీభవించుచుండెను. కాని సంపూర్ణముగ స్వ పరిపాలనమును కర్తవ్యముగ నీచుకలెను భావమును మాత్రము అతను కనుపరచుచుండెను. దీనివలన మన మిక బ్రిటిషు ప్రభా కటికగాని బ్రిటిషు పార్లమెంటుకాని ఇంగ్లాండులోని మరియే వుండెనుగాని ఆధారపడి యుండరాదని స్పష్టపడుచున్నది. మన అర్హతా సర్వతలను నిర్ణయించుట బ్రిటిషు పార్లమెంటు వారు కర్తవ్యముననుగుణ మన మేమాత్రమును బిష్పకొనకాల ము. స్వపరిపాలనమును తక్షణము కావలెననియే మన కోరిక. ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానము సంపూర్ణముగ మారనవలెనని దౌర్భాగ్య సర్వసాధిక నహానికారణము సాధనము భారతీయులు మనః ప్రార్థనముగ విన్నవించుచున్నారని నేను నమ్ముచున్నాను.

అధికారియగు రాజు ప్రార్థన భారతదేశము నెడల అసాధారణముగ ప్రీతిని చూపుచుండిన లేబరు ప్రభుత్వము వహించినంత మాత్రమున గలిగిన లాభ ముమి? బ్రిటిషువారివారు దురంతముల నుచుచున అపత్తును మనయెడ అపూర్వముగ సానుభూతి చూపియుండెను. కాని యెటులోనం దీమధ్య జరిగిన కాటుకుల సంబంధమై ఆ సాను భూతి యేమైంది? ఈలేబరు మంత్రివర్గము మన మదరాసును ప్రత్యక్షమును బోలియున్నది. (నవ్వు) అధికారివాంఛ వారి కధిక ముగ నుండినది. అధికారి మొకమారు వహించిన కరువారే, అది పోవునేమోయని వారికి భయముగలనున్నది. ఇట్టిసందర్భములలో లేబరు ప్రభుత్వమువారు భారతదేశమునుగూర్చి ఏమియు ప్రస్తా పింపకు, స్వదేశమున తమ కక్షమునకు బలము సంపాదించుకొనుట కొరకు తమ కక్షని కేంద్రీకరించుకొనిన వారుగ నుండెదని నేను

తలంచుచున్నాను. మనకోర్కెలను ఒకటట (బ్రిటిషువారిచేత గాదని) మనకేపుటికి వాగుగ విడితమైంది. మన స్వపరిపాలనము లంక, మనము స్వపరిపాలనములవలననే, స్వపరిపాలనమును పొందగలమని ఈపాటికైనను గుర్తించుట యుద్ధియని నేను తలంచుచున్నాను. (హర్షధ్వనులు)

రామదాసుగారు

“ప్రభుసభలో అలివియరు ప్రభు వొసగిన సమాధానము మోదన కాననభ కోరికను భాగ్యతాయంత పరిపాలనా విధాన మునకు అసంక్లిష్టమైనట్టియు, అంశికారమైనట్టియు సమా ధానముని మదరాసు పొందవలయున సమాజేషమైన యాసభవారి దృఢాభిప్రాయము”.

ఈతీర్మానమును ఉపసాదించుసందర్భమున, వేమరపు రామదాసు పురుషుగా నిట్లువర్ణనీయిరి.

భారతరాజ్యాంగమంత్రిప్రభుత్వ మును గూర్చి పక్షపురు పక్షవిరుద్ధముల అభిప్రాయపడిరి. స్వరాజ్యవాదిగనూప తో చించి అభిప్రాయ మొక్కటియే. మోదనకాననభ కోరిక రాండు పేటిల సమాజేషము వారకు కష్టపటముగను స్పష్టముగను నిరాకరించివారి. భారతరాజ్యాంగవిధానమును గూర్చి రాండు పేటిల సమాజేషము చర్చింపవలెనని కాననభ కోరికను ఈకోరిక దుస్సాధ్యమైనదని ఆరంభసమాధానము. రాండు కమిషను చూచున ని మి తి వారు అనుకూలమైన చాటునని చాక్లరు తెలుపుచు తలచుచు. చాక్లరున లోక భావముగ మంచిగనే యుండెదమ్యును. స్వరాజ్యవాదులమకు మా కీమార్గములలో నేదియు కుదరదు. రాండుపేటిల సమాజే షపు కోరిక స్పష్టమైనట్టియు నూత్నమైనట్టియు ఆధారపడియు న్నుది. మిమిధానమును తయారుచేసికొనుటకు హక్కు మిజే గాని మరెవరిదిగాదు. రాండుపేటిల సమాజేషముగాని, రా యలోకమిషనుగాని, కన్వెన్షన్ గాని మన యిష్టానుకూలమై నాధారపడియుండునని అనుభవించు బోక్సములేదు. (బ్రిటి షు పార్లమెంటు ఒక కమిషనును పంపివో, మన అర్హతా సర్వతలను గూర్చి ఆకమిషను పార్లమెంటుకు రిపోర్టుచేయను, అర్హతాధికారియను పార్లమెంటుకు వదిలివెట్టుటకు నే నేమాత్రమును అంగీకరింపను. (హర్షధ్వనులు) మనవిధానమును మనమే తయారు చేసికొనవలెను. ఆ ఒకకాక్షమును బ్రిటిషువారు మనకోసగకరా, మంచికే. ఒక గ క మ స్ప, తిరు వా త కర్తవ్యమును మనమే ఆలోచించుకొన గలము. ఆ కర్త గారము గల భారతీయు లేరును మరియేభమును మార్గమును నింపరని నానమ్మకము. మనవరకు ర్థము స్వపరిపాలనమయిన ఆ పరమార్థమునం దనాచిర్యమేమి లేదనియు కర్ మూలము హె యిలి సయితము బిష్పకొనకుండవలెను. ఇందు బోక్సము పుచ్చు కొనుటకు విశేషయలు కధికారియ లేను. మిజేషమును మానేస లు, మనాకాదేశములు కాపాడుచున్నది. మిజేషమున నుండు ఉద్యోగము మాడేశములు. ఇట్లుండె మిమిధానమును మియం తట మి రెట్లు తయారుచేసికొన గలరని సర్ హెయిలి మనతో వాదించుచున్నాడు కాని అందులకు నాసమాధానమేమన విం దికిని తీరములనుమన్నది మనమే. వీరందరును మనకొక మారికి పరిచేయుచున్నాడు. ఇంతమాత్రమున వీరి మనలకు నిరాకరింప కాలము.

బ్రిటిషువారి యభ్యంతరము

మనకు స్వపరిపాలన నొసగుటకు మూడు గొప్ప యభ్యంత రములుగలవని సర్. మూలము హెయిలి విప్పికాడు. (1) మై నా రి టి- మ వా మ్మ డీ యు లు. (2) స్వ దేశ స ల స్థా న ము లు. (3) బ్రి టి షు వ ర్త ము లు. ఈమూడు అభ్యంతరములవలన, స్వపరిపాలనమును మిరెట్లుపాం దగలరని ఆరంభదీక్షనాడు. కాని ఈసర్వేకు సమాధానము కావలె నా? సమాధానమును విషయమై లీ:మిషనుగిడుట సయ్యదు మున్నేను ఇయాము గా రొసగిన సమాధానమే స్పష్టముగనున్నది. యూరోపియను లీజేశముననుండెలెనని వారి నెవరును కోరలే దని అతనుచెప్పెను. భారతీయు డనుభావముతో నాలోచించిన ను, మనామృదీయుడను భావముతో నాలోచించినను, యూరో పియనుల యాభ్యంతరము నాకు కన్పింపవున్నదని అతను స్పష్ట ముగ తెలిపిచేసెను. అయితే హిందూమతముదీయులకు కలనా ములలేవండ కాంతిని కాపాడటకు యూరోపియనులవరకుమే యని కొందరు మనామృదీయులు తమయెటుట సాక్ష్యమిచ్చినట్లు లీప్రభువుచెప్పగా, మున్నేను ఇయాముగా రొసగినసమాధాన మే మి? కొందరకు తమయొక్క విశ్వాసములేదు, ఎంతకాలమైనను వారితరులై ఆధారపడియుండును. (బ్రిటిషుపరిపాలనవలననే వా రిట్టిభావదాన్యము గలిగినది. ఇట్టి అభిప్రాయములు గలవారు

వాస్తవము భారతీయులునుగాక, వాస్తవమును మనామృదీ యులును గారనిఅయ్యుకట్టిక, మారుమూటాడుటకు వీలలే కట్టి జనబునొసగెను.

ఇది స్వదేశ సంస్థానములన్నో వాదమాత్రము కాశ్యత ముగ విదేశపాలనపునతో సంబంధము గలిగియుండె వరకు చుండిరా? విశేషముగను, రెసిడెంటు తమవై అధికారము చలా యించుటకు వారు గిరింతురని యూరోపియనులు ఎట్లు? వీరాయను ఈమె మరల అప్పగింపుదని నైకాముగాను రాజప్రతినిధికి వాసిన యూత్తమును చదివిన విశ్లేషయులును రెసిడెంటులును, ఏకైకమును ఈసంస్థానాధీశులవై నెట్టి యధికారియను బోక్సమును కలగలేని కొండకో, స్పష్టపడెకలదు. ఇట్టి సంస్థానములలో, భాగ్యశాల భారతప్రభుత్వ మేర్పడినపుడు, అట్టి ప్రభుత్వముతో సమా ధానము నేర్పించుకొని సంస్థానాధీశులు రాజ్యముచేసికొన సంకీర్తింతురనుట నిస్సంశయము.

ఇక మూడవయాత్రకు బ్రిటిషువర్తములను గూర్చినది. బ్రిటిషువారికి ఈదేశమున వర్తకము పోవునేమోయని నేను దిగుటవలెను. కావున నీరియ మెప్పుడు వాధింపరు.

జన్మస్వత్వము

మైన తెలిపి:టులు, కర్. మూలము హెయిలి యావన ఆత్రేతల లొక్కటియై విజయించెదగాను. మనము స్వపరిపాల నమునకు అర్హము. లోకమూర్ఖులకు చెప్పి:టులు, అది మనదన్న స్వత్వము. బ్రిటిషువారు మనకెంత యొసగెదమన అను నాశాసన నను బట్టి మనపరిపాలనమును నిర్ణయించుకొనరాదు. ము క్లిష్టి మాణ ముండునంతకాలము, మనకు లభించునది పూజ్యమే. ఎం తరవరకు మనము ఒత్తికి గలిగింపగల మను ఆలోచనయే మనమే ముఖ్యముగ నుండవలెనది. మోదన కాననభలోని స్వరాజ్య వాదులకు యావన, బిల్లిటి బోధవశగలదు. 25 మంది స్వరం త్రులవహించు వారికి కావలసియున్నది. శేషము మరికొంద రి అధిక సంఖ్యాకులను గ స్వరాజ్య వాదులను ఎన్నుకొని యుండిన, కర్. మూలము హెయిలిగారి ప్రభుత్వము వేమరపుముగ నుండియుండును. మనకోర్కెలలో స్వత్వములేదని వారు తెలిసికొనినారు, వాటినినూత్తుబుద్ధిశుద్ధికము గలదు. మనకోరునకు భేదాభిప్రాయము లుండునంతకాలము: రజనీతిని ఎట్లుచక్కచెట్టుకొనవలెనో వారికి వాగుగ తెలియ ను, పట్టుకలతో మనకోర్కెలనుదెలుపున ఒత్తికిగలిగింపవలె ని మనప్రతిభుకు ఈత్రువుచేయలెను. అప్పుడే లాభముండును. బడ్డెటును నిరాకరింపనపుడే అలివియరు ప్రభువుభోజి మారును ఆ జనముకష్టము వింతకన్నను ఏకయోవాగుగ నుండును. (కరతాళధ్వనులు)

చాక్లరు యు. రామారావు

తీర్మానమును ఆమోదించుచు చాక్లరు, యు. రామారావు (రావుసాహెబు) ఇట్లు చెప్పిరి.

భారత రాజ్యాంగ మంత్రినిరాకరణము భారతదేశమున కవిమానకరణముగ నున్నది. (వినుడు, వినుకేనభ్యులు) అన్నిపక్ష ములకు ప్రాతినిధ్యము కలిపించిన మహోదయముమోదనకానన సభ్యులుగ నున్నారు. అతడు ఇచ్చి:టివిజిటి నెరుగదనియు: అందుచే మంత్రిగ నుండుట కన్యదనియు ఇందుయాలమున విడిత మగుచున్నది. దురదృష్టవశము, ఆరెని పవభప్పుని గానియటకు మనకధికారియలేను. ఏపక్షమువారు అధికారియనకు వచ్చి:ను, మనకుగలగజేసిన లాభము ఇసుమంతమైనవలెను. గ్లావ్వున: ముల్లే, గార్లు మనకేమి ఇచ్చి:కి అలివియరు ఇచ్చునని ఏలకెం దుట? ప్రతివాడును స్వకీర్తిత ఆధారపడవలెనగాని విశేషయు లుపై నమ్ముకొనియుండిన, రాజకీయస్వర్యములు లభింపవు. ఈ దేశముమనది. ఇచ్చి:టిప్రతివాడును మనదేశము మనముద్యమము: తలంచువరకు, మననీతి ఈవిధముగనే యుండును. ఈపాటి కోరికసంస్కరణలకు లుగూడే వారంకట వాడుదయామయాలయ యొసగరు. మనదృఢసకల్పమే మనకు మోక్ష మొసగును.

రామేశ్వరరావుగారు

జి. రామేశ్వరరావు గారు (అంతర్భురం జిల్లాకానన సభ్యుడు) తీర్మానమును బలపరచుచు చెక్కగను, భావగర్భి ముగను, వోక ఉపన్యాసము నొసగె:

సంస్కరణములు సారముగలవియో, సారములేవి? సారముగలవేయనియో, భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనము నొస గుటకై అభిప్రదియారులకు కలిగింుట కిసంస్కరణములు దోర్తొప బడెనని యొ ప్రభుత్వము వారు మనకు చెప్పె చున్నాడు. అట్టిసందర్భములలో, కానన సభ ల తీర్మానము ల కేమాత్రము గౌరవముగలదు? సంస్కరణముల కే మైనవికల యుండిన కాననసభ ల తీర్మానములను విజయించుండును. కాని

రాజ్యాంగ ముఁద్రావనమునందు అట్టి యాశంకలు కలుగజేసినా అవి అసంభవములు. అధికారమునకు వచ్చునంతకు వర గాంధీయ మొనరికైన నుండును. అధికారమునకు వచ్చినవీరులు నిరంతరము పూజ్యులుగును.

విషయములు

కాని విషయములు ఈ దేశమునందీ అచ్చటి కౌగిటా కినవేరూ యిది కేసు తలచుచున్నాను. ఇచ్చటి ప్రభుత్వవర్గముల దృష్టత మేలికననున్నదో ఈ సందర్భమున మనముండి అలాంటివ పరిశీలించుచున్నది. ఒక ఉదాహరణము గ్రామమునందు గ్రామపంచాయితీలచేతను పంచాయితీల కొనుగడగిన అధికారమును లోపించుటను సూచించుచున్నది. చట్ట ముమార్చినను జాబును గురించి లెనది. కాని ఇంతవరకేముతమును వానినిసూచించినవలెదు. గ్రామములలో ప్రజల పంచాయితీలవలె వదుగుచున్నాడు గాని ప్రభుత్వమువారు వానిని ప్రసాదించవలె న్నారు. బుద్ధిబద్ధులై యా జమా స్వము వహించుటకు ప్రజలకింకను అర్హత వదురులేదని వరివారు! (సిగ్గు, నీగ్రహ కేసు) మదరాసు రాజధాని వాస్తవము తమ కురువులపై యాజమాన్యము వహించవలసిందే!! ఇచ్చటివర్గములే యిట్లుండ, వాండుమేటిల కనుకకనున అలివియరు ప్రభువు నిరాకరించుటయు రాజ్యవ్యమేమిగలదు? అర్హత కనుక ముగిసినా, విషయములు అలివియరు వ్యాపించినవి. తన యాద్యోగమునకక్కడ మోసముగలుగునోయని ఆయన ప్రతిజ్ఞలును భయపడుచున్నాడు. ఏమానవముక్తుడైనవ చేయవలసివచ్చితి ఈ అలివియరు ప్రభువు చేతులేకపోయినానేమిని మూలము నేను విచారపడుచుంటిని.

మొదటి దాఖలించు విషయము దేశమున కంతకును సంబంధించినదిగాని ఒక కక్షయనకు మాత్రమే అవ్వయించినదిగాదు. ఇదే కక్షయ పాలకులను మన కోర్కెలను తొలగదని తేలివది. అలివియరు ప్రభువు మనల నిధిముగ తరిగించుచున్నపుడు మనము విజయములమై మిన్నక యుండవలసినదేనా? మోసకరాసనధ కన కొరకను తెలిసినపుడు, అలాంటివి నిరాకరించుటకు అర్హత కే యుని కేటి యధికారము గలదు? మన కేటి యును కూలముగ నుండునని నిర్ణయించుట అనిన పనిగాదు. (చార్లెస్టును) ఇట్టివైఖరిని మనము దృఢముగ ఖండింపవలెను. ఏవిధమున ముచిది? ఏవిధమున ముచిదికాదు, అని మనలో మనము వారులాకుకొనటకన్నను, అర్హతకొనెట్టి, అన గీకారమైట్టి. ఈ అలివియరు ప్రభువు ఉపన్యాసము కేడల మనమునమ్మితిమిదేమనలేదు. (కరతాళ ధ్వజము)

విశ్వనాథ దాసుగారు

విశ్వనాథ దాసుగారు (గంబం) అలివియరు ప్రభువు ఉపన్యాసమునకు బాధ్యులు భారతీయులేమని చెప్పుచుంటిని: కాననధిలకు తన (తెలిసియు) నెన్నుకొనవలసి యుండెను. అట్లుగాక ఇతరుల నెన్నుకొనుటలే అభిప్రాయప్రకటన మైనను దృఢముగా నుండదు. దేశములో నెవరును సంస్కరణములు తీర్చిక కము లైనవను కలంపుతో అంగీకరించి యుండలేదు. మిగిలినా మిగిలినా ప్రయత్నించి మాడ గోరి. ప్రయత్నింపగా, వాని నివృత్తియొకర్యము తెలిసిపోయెను. ఇట్టివైకనను, అందరును ఏకాభిప్రాయముతో కృషిగలిగిత, మనము దిగులుపడ కరకరముండదు.

సామి వేంకటాచలం తెట్టిగారున, పి. సి. ఆంజనేయులు గారున (తెనాలి) తీర్మానమును బలపరుచు వ్యవహర్తుమను సూర్యు చేచ్చుచుంటిరి.

అంతట అధ్యక్షుడు తీర్మానమును వోటుల పెట్టగా, కరతాళధ్వజముతో నంగీకరింపబడెను.

బడ్డెలు నిరాకరణ తీర్మానము

రెండవతీర్మాన మింకముగ నున్నది. "అలివియరు ప్రభుని యుపన్యాసమునెడల తమ యాశే పలుకు చెబుతున్నై మోసక కాననధిలో నెన్నుకొనవలసిన భారతవర్ష్యులందరును, నుభ్యులుగ వదలారు రాజధానివారును, మదరాసుకాననధిలో నెన్నుకొనవలసిన భారతవర్ష్యులును, తమ తమ కాననధిలలో ప్రజలకెట్లుబడిన బడ్డెలును నిరాకరింపవలెనని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

సత్యమూర్తిగారు

తీర్మానమును ఉపసాదించు వననరకన ఎన్. సత్యమూర్తిగారు ఇట్లువస్తుచుంటిరి: మన కోర్కెలను సఫలపరచునకును, ప్రభుత్వమువారి

కోరికలను నిరాకరింపవలెనని ఈ తీర్మానము కోరుచున్నది. (బిట్టి ముసార్ల మొంటిరి ఆచారముల కేమాత్రమైన విలువనంది పలకెమున్ను. మన మ కలంపుతో వు ఈ విధానమున కేవలము అసమర్థత జూపవలయు. ఇది అగ్రముసాధన మనియు ఎవరను కలంపక. ఇంతటి కష్టము సాధనము నడలించినగాని, ప్రస్తుతపరిస్థితులలో లాభము లేదని నా యభిప్రాయము. అందుగానే స్వరాజ్యము ఉట్టిపడునను కలంపుతోగాక, కాననధిలకు రంగముగ నుపయోగించి స్వరాజ్యమును సర్వరముగ నుపాదించుటకే ప్రవేశించుచుంటి మని స్వరాజ్యవాదుల మకు మేము మొదటినుండియు అనుకునేయంతయు. మన కోర్కెలను ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించినయెడల ప్రభుత్వము సాగుటకు దుస్సాధ్యముకేయుటకై ప్రతిష్టంభనముల గల్పించుటను చెప్పుచుంటిమి. కాననధిలోని వాతావరణము వారుగాంచిన తీర్మానము ప్రభుత్వమువారురాకరించి. ఇక అనుబంధపలకముగనున అలాంటివలెనయిన్నది. ఈయనక నేలనుసాకుడిచేయమని నియోజకవర్గము కాననధిలకునగోరుచున్నదా? మోసాటిలకులకునంగీకరింపవలెనను, సర్వరస్వరాజ్యమునుకోరికారతీయమొక్కడైనకు ఈ దేశమునందండెదగాని శ్రీరాధిప్రాయము చేయుచుక్క అత్యవసరముస్వరాజ్యమును గా త్రీవనకాత్రి, దాడుల వెనుటుగార్ల కంటివారు నయుతము అంగీకరించుచున్నాను. అలివియరు ప్రభువు మనకు స్వరాజ్యము లేదనగాక, ఎంతకాలమైనను ఇనుకేలెలను దున్నుట యందే కాలమును గడపగలసినదేనా? కనుక మన చేతులలో నుండే యకరాతమును నియోగించవలెను.

బిట్టిమవారియం దవిశ్వాసము

తమకేయలయెడ స్వరాజ్యవత్తువారి! అవిశ్వాసముండెని అలివియరు ప్రభువు పలికెను. ఒక్కస్వరాజ్యవత్తువారికేనా? గా. కాత్రిగారు గడచిన కర్యామును విచారకర్యమునకును బయలుదేరుటకు పూర్వము రాజప్రతినిధియొకరిని వొసగెను. అరాత్రి బాగుగ విందును ఆరగించివీడ్చుట కేదెను ప్రభునియెదుట వొసగిన యుపన్యాసమున త్రీవనకాత్రిగారు చెప్పిచేయి! "నేను బిట్టుదేశమునందు భారతదేశమునకు విశ్వాసము లేవన్నది." భారతీయులు అంగీకరించు వాస్తవముగ విశ్వసించుటలేదు. నిన్నుముగ కొందరు కను నిశ్చితాభిప్రాయమును తెలుకక పోవచ్చును. కాని బిట్టిమవారియందు నిశ్చలమగు విశ్వాసమును భారతీయు దేశమున నొక్కడైన లేదని నేను చెప్పుగలను.

పరస్పరవిరుద్ధము

ఏల విశ్వాసము చెడ ననుటకు అలివియరు ప్రభుని ఉపన్యాసములోని యంకములే తార్కాణము. జెయిట్లొకరకములను చూడుదు. అకేడు డయరునేనానికార్యములను ఆక్షేపించు నేగాని ఈజెయిట్లొకలను ఆక్షేపించును. జలియావ్సాలాదుకరముల ను చరిత్ర కారుని కలెరిక్కించుచుగాని బాధ్యతగల రాజ్యాంగవేత్తలై ప్రార్థించువారు నేనానికేవల ఇట్టివైనను మోసింపవచ్చును. జెయిట్లొకలనుగూర్చి విచారణ గావించి తనవర్తన పుచ్చుకనవచ్చును. కాని ఆయనకేలే తరువాత, లాజుకు బాధిగాని "ఉట్టివట్టు" ఉపన్యాసమును తెలివితప్పవలెనని ఈతడు వ్యవహరించెను. ఈతడుగూడ అ. వి. సి. ఎన్. బాకి ప్రోత్సహించుటకు తన యుపన్యాసమునందు వాడెను. ఈ వి. సి. ఎన్. పోలికబుగ్గరకును ఉద్యోగుల వాతావరణము యేదేశమునగాని లేదు. అయినను, అందరికలెనే, అలివియరు ప్రభువును వారిని నుతింతు మునే యున్నాడు. ఈయనోద్యోగులు దేశమునందు అన్నివిధముల గు సంస్కరణములను ప్రయోజనంబై యున్నారు. మాడవనియము ఉపన్యాసమును గూర్చినది, ఉపన్యాసము అగ్రమమైనదనియు రాజప్రతినిధి ఆపన్నును సర్వై చేసేయంద గూడవనియు అతడు గంభీరముగ బలికెచాడు. కాని కేటి కంత్వార్తలను చూచిన వలెను యా 2 ల కంటకు నుండుటకు ఆయన అంగీకరించినాడు. కేన్యానియమును జాలసి. తేజు ప్రభుత్వమునకు నెనుకటివారు చేసినంతకన్న తేజు ప్రభుత్వమున బలినతేను? ఒకమిటిని నియమించుటయే కావోలు!!

కలయిక సానము

ఉపన్యాసముధ్వజము మంత్రి భారతవర్ష్యునిపాలనమునుగూర్చి తన యభిప్రాయమును ఒకవిధముగ వ్యవహరికేలికెను. అతడు భారతప్రభుత్వ చట్టములోని భావములను సంపూర్ణముగ అంగీకరించెను. చట్టములోని యుపోద్ఘాతము భారతీయుల కరమానకరముగ నున్నది. మన యభిప్రది విధానమును కాలమును నిర్ణయించుట కధికము బిట్టిమవారికి యిది యున్నది. అట్టి

యన ప్రభువు ప్రపంచవారీత్రమును చదివి యుండియుండల అతడిట్టి యుపోద్ఘాతమును ఆ గీకరించి యుండను. ఆతడి యుపోద్ఘాతము నంగీకరించెనేని అనినది మనకును కలయిక సానము యుండదు

కాని ఇరకదేశములకు స్వాతంత్ర్యము (బిట్టిమవారు నిర్ణయించిరా లేక అయిదేకములే నిర్ణయించుకొనిరా మాడవలసి యున్నది. దక్షిణాఫ్రికావర్తమునం జేమి గలదు? "బిట్టును రాజ్యాంగ విధానమునకు సమానమైన విధానము దక్షిణాఫ్రికాకుండవలెనని మేము కలంపులచే" అని గలదేగాని (బిట్టిమవారి కోర్కెలను) లేక. (బిట్టిమవారి యాధికర్యము) లేక. అయిట్లుండు ఈజ్జెట్లదేశములు గూడ స్వాతంత్ర్యముకొనెట్లొకరిని కొలిచి సంకల్పరములనుండియో పోరాడుచుండెను. అయిట్లుండుతో కాముకు బాధిగాకే విధిలేక రాజవదనంబినచ్చెను. సకమాంతలకుల వ్యవహారములనుండిన దీవెలరా (గిక్కియ) గార్లతో నే ఆయన కరమమునకుగ గూర్చిని సంధిపత్రమును కయారు చేయవలసినచ్చెను. తన మార్గము లేదని (బిట్టిమవారికి తెలిసినపుడు వారే ముఖో కాచి కి క త్తురు. వ్యాధికి చికిత్స మనలోనేయున్నది. ఇవన్నదట్టిసరుములు వచ్చినవి. మోసక కాననధిలో స్వరాజ్యవత్తువారు బడ్డెలును నిరాకరింప నుంచి యున్నార. ఇరకదేశములవారును వారితో కలసి బడ్డెలును నిరాకరించుటకు మన ఈ తీర్మానమువారికి ప్రోత్సాహకరముగ నుండును. మదరాసు కాననధియందు గూడ అగ్రకే తెలుటకు మేము కొందరము ప్రయత్నించుచున్నాము. (చార్లెస్టును) భగవంతుడు మోసకరాసనధిలకుల దృఢభావముల నొగకవలెనని మనము ప్రార్థించవలెను.

సత్యమూర్తి గారు పూదించిన వీడ్చుట తీర్మానమును బిట్టి అదివారాయణ తెట్టిగా రామొందిరి. అంతట తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ నామొందింపబడెను. అంతటితో కథ ముగిసెను.

8-3-24 వెలింగుటన్ సినిమా 14-3-24

శనివారము నుండి శుక్రవారము వరకు పా. 6-15 గం. ప్రతిరోజు రెండు ప్రదర్శనములు. రాత్రి 9-30

శని, ఆదివారములందు 8-15 గంటలకు గూడ యూనివర్సల్స్ రెండరింగ్ కిజుల్. 14-3-24 వరకు. ముగిసినా తర్వాత సోషియల్ బుక్స్ గాస్టర్

వాక్ మల్ హాల్ యొక్క ధైర్యసాహస ఆత్మకృత చర్యలను చూచి తృప్తి చెందవలెను. 6/6/7 కెండ్లవైల్ కండ్లవైల్ పథము, మొదటివారము, భాగములు ఇంటర్ నాష సలహాను, హాస్యముచూపబడును.

మైలవరం బాలభారతీ సమాజమువారు సౌందర్య మహలునందు (8-8-24) తేది శనివారము రాత్రి 9-30 గంటలకు హరిశ్చంద్ర నాటకమును (తేనుగున) ప్రదర్శించురు. (తే. వీరయ్యవంతులు, మేనేజరు.

ఏలూరు సీతా రామాంజనేయ నాటక సమాజము వారు ఏలూరు నాటక శాలలో ఈనెల 8 తేది శనివారం రాత్రి 9 గంటలకు రామదాసు నాటకమును ప్రదర్శించురు. అల్లాడ రామచంద్రా రెడ్డిగారు. కలీదాసు. యడవల్లి మార్కరాజులు. రామదాసు. ఎ. సూర్యనారాయణరావు, మేనేజరు. మోతే నారాయణరావు, (తేని దండు

(అసోసియేటెడ్స్ ప్రెస్)

భద్రమ గారింగ మహావన్యసిమయ భారతకావనసభయది
 వరలో భారతస్వైచ్ఛికతలు సామర్థ్యములు సామ్రాజ్యమునం దితర
 భాగములతో సమానముగ నుండుటలేని గావించిన తీర్మానమును
 దృఢించిమామిది. దీని సాధారణముజేసికొనియే యీ సభ్యస్వైచ్ఛిక
 మనస్సిర్జితము జేయబడినది. అందుచేతనే యిట్లును మిలిచినవ్య
 యి ము యి త మా త్ర ము గూ డ గా న ల సి
 తమైచి, సామర్థ్యముయొక్కవగ నుండుటలేక పాత గ కా
 నేరము, రక్షణముందు బ్రతిపది పరిమాణమునను కన్దుపడిపోవుట
 చాల కష్టమగును. ఈవిషయమును పిఠ అంకిముగ తైగాని
 నిశ్చయింపవలెదను. భారతదేశముయొక్క భూగోళస్థితిగ
 మనించి, కరువు తైజికారులతో విచారించి నిశ్చయింపవల
 యును. నిన్న ప్రధానేశాని చెల్వినపంఖిలు తగ్గించిన వానిని
 జూప ఇంద్రియాలో యుద్ధనముల స భుజి త ములములకను

ప్రధాన సేనాని తర్కను భారతీయ నౌక నియమించితి

శ్రీశంకర జ్యోతిషనిలయం, గోపాలపురం,
కాశీపట్టణ పోస్టు, గోవావతి జిల్లా.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 సం॥ మార్చి 7 న తేది

శుక్రవారము

అలివియరు ప్రభువుగారి

సందిగ్ధస్థితి

అలివియరు ప్రభువుగారు లేబరుపక్షమువారి మాటలకును చేతిలకును గల తారతమ్యమును కప్పి పుచ్చుటకై, వింతప్రసంగము గావించవలసివచ్చెను. లాయడుజార్జిగారి ఉక్కు-చట్టపు ప్రసంగమును వీరు ఖండించినను, ప్రజల స్వపరిపాలనాశయమును తృణీకరించిరి. ప్రజల యసామర్థ్యముగూర్చి మామూలుగ జేసెడి ఆరోపణలనే వీరును చాట మొవలెడిరి. క్రియలో వీరును కన్పెట్టేటవలె ప్రవర్తించిరి. ఉప్పుపన్నుయొక్క యావశ్యకతను బ్లాక్లెట్టుగారు నిరూపించుచు, దీనివలన ప్రజల కెట్టి కష్టము గలుగ లేదని చెలిపియుండగ, అలివియరుగారు లేమని జెప్పిరి? ఉప్పుపన్ను పాశభూయిష్టమును, ఘోర తరమునకు పన్ను అని వర్ణించుటయగాక, ఫ్రెంచి విప్లవమునకు ఉప్పుపన్ను కారణమయ్యెనని గూడ వీరు బలికిరి. అలివియరుగారి నిరసనభావమునకును, ఆర్థికసభ్యుని సమ్మోదమునకును విశేష తారతమ్యము గనపించెను. ఉప్పుపన్నుకును, రాష్ట్ర కష్టములకును ముడిబెట్టగూడదనియు, ఉప్పుపన్నును దొలగించి రాష్ట్రకష్టములను రద్దుజేయవలయుననియు, ఇందుకు అలివియరు యుద్దేశ్యము గూడ తోడగుచున్నదనియు, శాసనసభ్యులలో చెలిపివారు గలరు. ఇందుకుగిసిసి గాబోలు, నిన్నటిదినము ఫిబ్రవరి అను యూరపీయను సభ్యుడు హైందవశాసనసభలో తమయబుసునంతను వెడల గ్రక్కెను. ఇండియామంత్రి జెప్పినది తప్పనియు, బ్లాక్లెట్టుగారు జెప్పినదేవ్యాయమనియు, వీరు నుడువ దొడంగిరి.

అలివియరుగారి ప్రసంగము "లా"కును, చరిత్రకునుగూడ విరుద్ధముగ నున్నదని ఫిల్చరుగారి యభిప్రాయము. ఫ్రెంచివిప్లవమునకు కారణము వేరు గలదనియు, అందుచే రెండురూపాయల పన్నును నిరూపించవలదనియు, వీరు హెచ్చరించిరి. మాయరుగారుగూడ నిటులనే వాక్రచ్చిరి. అలివియరుగారు రొకవిధమునను, బ్లాక్లెట్టుగారింకొకవిధమునను, ముచ్చటించుటచే ఉక్కు-తటస్థించెను. దీని సవకాశముగ గైకొని, అలివియరుగారిని గండ్రగోళ పెట్టుచున్నవారు గలరు. పత్రికాపత్రినిధులతోముచ్చటించుచు, అలివియరుగారు తమమాటలను దిగ ప్రింగుకొన జూచిరి. ప్రస్తుతమస్థితికిని, స్వరాజ్యపక్షమువారి అవిశ్వాసమునకును, తాము కారణములను సూచించితిమేగాని, వానిని హర్షింపలేదని జెప్పి సర్దుకొనిరి. ఉప్పుపన్ను ఘోరతరమని జెప్పినపుడు, దానివలన ఎక్కుడురాబడి రాలేదని వెల్లడియింపవును, అట్టిపన్నును బూర్తిగతీసివేయవలయుననియే అలివియరుగారు భావించియుందురు. అదికాదని చెప్పింత మాత్రమున, ప్రయోజనముండదు. పాపము నోరుజారి సరియగు సభిప్రాయము చెలిపినందులకు, వీరిపుడు చిక్కులలోపడిరి. వీరి సమరసమువలన వ్యవహారము మరింత విషమమగుచున్నది. వీరిసమాధానము, అసలుసత్యమును మరుగుపరుపజాలదు.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి చర్యనుగాని, ధనసంపాదనకై ఉప్పుపన్నును విధించుమార్గమునుగాని, తాము నిరసించలేదనియు, ఉప్పుపన్నుపై ప్రజలలో నెల్లెడల వ్యాపించిన ద్వేషభావమును మాత్రమే తాము తెలిపితిమనియు, అలివియరు ప్రభువుగారు పలుకుచున్నారు. దీనియర్థ మేమి? ప్రపంచమందంతటను ఉప్పుపన్నుపై నింతటిద్వేషము ప్రబలియుండగ, దానిని ప్రజలు వలదన్నను విధించుటయు, శాసనసభవారి యభిమతమును నిరూపించి ఉప్పుపన్నును సర్దిపై జేయుటయు, మరల సీసంవత్సరముగూడ దానిని తొలగింపక నిలిపియుంచుటయు, దోసములుగావా? అలివియరుగారి ప్రసంగముబట్టి వేరొకరీతి భావించుటకు వీలగునా? ఉప్పుపన్ను బాధాకరమయినది గానిచో, తమకు దానిపై ద్వేషములేదని, అలివియరు ప్రభువుగారిపుడు పలుకుచున్నారు. ఉప్పుపన్ను ప్రజలకు పీడాకరముగాదని, ఎవ్వరనగలరు? కాని, ఈసంగతిని నిర్ణయించుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారే సమర్థులని చెప్పి, అలివియరుగారు తప్పుకొనిరి. ప్రజల బిట్టినిష్ట యము గావించుటకు సమర్థులుగారా? రాష్ట్రకష్టములకును, ఉప్పుపన్నుతగ్గుదలకును ముడిబెట్టుట తప్పని, అలివియరు ప్రభువుపై తములోలోపలగ్రహింపకబోలేదు. ఉప్పుపన్నును రెండురూపాయలకు నిలిపియుంచి, రాష్ట్రకష్టములను తగ్గించుట లాభకరమాయనుప్రశ్న నిపుడు పరిష్కరింపవలెనని, వీరు కోరుచున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయముతో తామును నేకీభవించెద మనియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారును హైందవశాసనసభవారును తమలో తాము గలసి యోచించుకొనవలయు ననియు, వీరు గోడమోడిపిల్లివాటముగ జెప్పిరి.

అలివియరుగారి సందిగ్ధస్థితి గాంచిన జాలిగలుగకమానదు. ఉప్పుపన్నుకు వీరు శత్రువులయినను, ఇండియా ప్రభుత్వమువారికొరకు వీరు వారితో నెట్టెట్టులోనేకీభవించుచున్నారు. అలివియరు ప్రభువుగారి పల్లలుమాత్రము హిందూదేశమునందును ఇంగ్లండునందునుగూడ అబ్బురము గలిగింపక మానవు. అధికారవర్గ యంత్రముతో సరిపెట్టుకొనుటకు, వీరు కొంతపారబడుచున్నను మొత్తము మీద త్రోవలోనికి వచ్చుచున్నారు. హిందూదేశస్థితి తీవ్రముగ నుండుటచే, దీనినిగూర్చి కామన్న సభలో విచారించుట కొకరోజును ప్రత్యేకింపవలయునని, రాష్ట్రమూడుగారు గోరిగిగాని, తొందరయగు నితరవ్యవహారము లుండుటచే, ప్రత్యేక దినము నేర్పరుచుటకు సాధ్యపడదనియు, ఇండియా ఆఫీసువ్యయము వోటుకువచ్చినపుడు చర్చను జరుపవచ్చుననియు, ప్రధానమంత్రియగు మాక్డనాల్డుగారు బదులు జెప్పిరి. హిందూదేశ సమస్య తొందర వ్యవహారము గాదా? ఒక్కదినమంతయు దానికై వినియోగించిన నష్టము గలుగునా? మాక్డనాల్డుగారును, అలివియరు ప్రభువుగారును, హిందూదేశ సమస్య నింకను చులకనజేయుచున్నారు. దానిని వెంటనే పరిష్కరింపవలసిన యవసరమును గుర్తించుచున్నారు. ఇందువిషయమై నున్న జరిగిన కొలదియు, ప్రజలనిశ్చయము బలపడును గాని తగ్గిపోనేరదు. బ్రిటీషుమంత్రులు తమకు చేజిక్కిన యమూల్యావకాశమును జారవిడుచుచున్నారు. హిందూదేశమును సమాధానపరచిన, లేబరుపక్షమున కింకను ఎక్కుడుబలముగలుగునుట తథ్యము.

హిందూదేశ వ్యవహారములగూర్చి విచారించుటకు పార్లమెంటుసభవారికమిటి నొకదాని నేర్పరుచుటకు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిరి గాని, ఇంతమోతముచే హిందూదేశము సంతృప్తి

జెందజాలదు. ఇట్టి కమిటీవలన చేకూరెడి లాభముల్లమని వేరుగ జెప్ప నక్కరలేదు. బొంబాయి శాసనసభవారు ప్రతిష్ఠంబనకు గడంగిరని అలివియరుగారు రసత్యముచెప్పుటచే గినిసి, వారు నిరసనతీర్మానము గావించిరి. నాభావ్యవహారమునుగూర్చిగూడ అలివియరుగారు క్రొత్త విషయము సూచించిరి. నాభామహారాజుగారు తమరాజ్యమును బుద్ధిపూర్వకముగ విడనాడుట సత్యము గాదని, వీరిప్రసంగముబట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఈసందర్భములగూర్చి తమ కెటుల సమాచారము చెలిసెనో, అలివియరుగారు చెలుపవలసియుందురు. లేబరు పక్షముగారి రధికారమునకు వచ్చినందులకు, స్వపరిపాలన మభివృద్ధిజెందినను గాకున్నను, తుట్టుతుదకు నిర్బంధప్రయోగమయినను అంతరింపవలసియుండెను. అందుకు మారుగ, అధికారులు నిష్పంథాత్ములను మరల బైకిదీసి యథేచ్ఛగ ప్రయోగించుచున్నారు. గాంధీ మహాత్ముని నిర్బంధవిముక్తుని గావించినందులకు, అధికారవర్గము హృదయపరివర్తనము జూపిన లాభముండెడిది. అట్టిస్థితి గానరాదు. ఇప్పుడుదయించెడి ప్రశ్న యొకటి గలదు. లేబరు ప్రభుత్వమువారు నిష్పంధములకు ప్రోత్సాహము గలిగించుచున్నారా? లేక, లేబరు ప్రభుత్వమువారి బలహీనత నవకాశముగ గొని, అధికారులు మరింత విజృంభించుచున్నారా? కడపటియూహయే సరి గావచ్చును. ప్రస్తుతసమయమున, తీవ్రనిష్పంధములను ప్రయోగించుట కెట్టి హావసరముగనపించదు. వృద్ధాచలమునందు స్త్రీవాలంటీరుపై కారాగృహనిర్బంధమును విధించినటుల, వార్త వినవచ్చుచున్నది. ప్రసిద్ధ నాయకులగు సింగర వేలుచెట్టిగారు నిన్నటిదినము సాయంకాలము పీనల్కోడ్డు 121 ఎ. కెక్ నుక్రింద అరెస్టుచేయబడిరి. రాజమహేంద్రవరమున ప్రచురింపబడిడి కాంగ్రెసుపత్రికా సంపాదకుని జయిలుకు బంపిరి జయిటోబీభత్స మీసమయమునందే జరిగినది. అలివియరు ప్రభువుగారు ఇండియామంత్రియనునపిమ్మట, దేశస్థితి చక్కబడుటకు మారుగ మరింత విడుదలలోనికి వచ్చుచున్నది.

లేబరుపక్షమువారి రల్లసంఖ్యాకు లగుటచే, వాని మన్నింపవలయునని, అనిబెన్నటుగారు కోరుచున్నారు. కాని దేశమునందు ప్రజల నేకకక్షముల పాలగుచుండ, జూచి యూరకుండుట నాయకులకు ధర్మమగునా? అదర్భములందయినను, అలివియరు ప్రభువుగారు విశాలభావములను గనుపరు పకబోయిరి. నిర్బంధప్రయోగము నాపివేయవలయుననియైనను, శాసింపకబోయిరి. తమకు విశేషబలము లేనిచో, స్వధర్మమును వదలుకొనిన మాత్రమున లేబరుపక్షమునకు బలముగలుగజాలదు. అన్యాయమును తొలగించి, స్వయంనిర్ణయసూత్రమును ధైర్యముతో నాచరణలోనికి దెచ్చుచున్నట్లే, లేబరుపక్షపు సార్థకత వెల్లడియగును. అప్పుడే వీరిబల మతిశయించును. ఇట్టిప్రయత్నములో నోడిపోయినను, లేబరుపక్షమువారు విచారింప నవసరము లేదు. మరల ఎన్నికలు జరుగునెడల, అత్యధికసంఖ్యలతో లేబరుపక్షమువారు పార్లమెంటు సభయందు ప్రవేశింపగలరు. అందుకుమారుగ, లేబరుపక్షము తాత్కాలికప్రయోజనమును మాత్రము గుర్తించి తమ వెనుకటి వాగ్దానములను మూలద్రోయుచో, ఎట్టి యభివృద్ధిని గాంచజాలరు. అలివియరు ప్రభువుగారు తన స్వతంత్ర్యశక్తి నితరుణమున గనుపరుపవలయును. రీడింగు ప్రభువుగారివలె అధికారుల విజృంభణకు లోబడక, ప్రజాభీష్టమును నెరవేర్చుటకు భూనుచో, అలివియరు

ప్రభుత్వము ప్రస్తుత సందర్భమునందు వెలువడగలదు. అటులగాక, అధికారవర్గమువలంబించేడి కార్యముల నన్నింటిని సమర్థించుటకై, వీరు పరిహాసస్వరూపము లగుట నిజము.

పరస్పరమాషణము

జన్మితులము చీలిపోయిననాటి నుండియు, పరస్పరమాషణము మొదలుగుచున్నది. సంఘసేన కొరకుగాక, స్వార్థచింతను సఫలముజేసికొనుటకు నాయకులు చాటుచుచున్నారని నింద మోపబడుచున్నది. శాసనసభకు వెలుపలనేగాక, లోపల గూడ నొకరి నొకరు దూషించుకొనుచున్నారు. నిన్నటిదినము డాక్టరు నటేశనుగానినడత నాక్షేపించుటకు, తనకాచలంచెట్టిగారు పూనుకొనిరి. డాక్టరు నటేశుగారు, తమపైకి బంపబడిన శరములను దిప్పించుకొనుటయగాక, వానిని తిరిగి మంత్రిపక్షము వారిపై ప్రయోగింపగలిగిరి. ఇట్టిచర్యను పురికొల్పినందులకు, తనకాచలంచెట్టిగారు రిపును చింతింపవచ్చును. పానగల్లు రాజుగారికి, నటేశుగారు 1924 సంవత్సరమునందు మునిసిపల్ కమిషనరు పదవికై దుఖాస్తుపెట్టినందు, తమస్నేహితునికొరకు సిఫార్సుజేసినందు వారిపై నేరము మోపబడెను. ఈయుత్తరములోని సంగతులను పానగల్లు రాజుగారు వెల్లడిజేసిగాని, యుత్తరమును బయల్పరచక బోయిరి. నటేశుగారు దెలిపిన సమాధానము, స్పష్టముగ నున్నది. కమిషనరు పదవిని తాము గోరినమాట నిజమేనని, నటేశుగారు కొన్ని కొనిరి. అప్పటికి నటేశుగారును పానగల్లు రాజుగారును పోషకులవలె మెలగుచుండిరి. పిమ్మటగూడ చాలకాలము వరకు స్నేహితులుగ నుండిరి. ఉభయపులకును మనఃస్ఫర్థలు 1923 సంవత్సరమున గలిగెను. అందుచే తమకుగాని తమ స్నేహితునికిగాని ఉద్యోగపదవి నొసగకపోవుట, కలహకారణము గాల్గొని నటేశుగారు చెప్పిన సమాధానమునందు విరుద్ధమేమియులేదు. 1922 సంవత్సరపు పరిస్థితులను, నటేశుగారు వివరించిరి. నటేశుగారికోర్కెను, పానగల్లు రాజుగారు నిరాకరించినసాక్ష్యమేమియులేదు. కర్పూరేషను కమిషనరుపదవిసేగాక, ఖాళీయగుచో మంత్రిపదవినిగూడ నటేశుగారికిప్పించెదమని పానగల్లు రాజుగారు తమతో బలిసేతుల డాక్టరు నటేశుగారు విశేషపరచిరి. నటేశుగారికి కొన్ని సైక్రిటరీపదవి వాగ్దానము చేయబడెనటగాని, వారు దానిని నిరాకరించిరి. నగరసేవ జేయుటకు మాత్రమే తాము కమిషనరుపదవిని గోరితిమనియు, ఇతర యుద్యోగములను సంపాదించుటకు తాము ప్రయత్నింపలేదనియు, నటేశుగారు పలికిరి. ఇంతియగాక, పానగల్లు రాజుగారిని, సర్. పాత్రోగారిని పెద్దజేయుటకు తాము తోడ్పడితిమనియు, జన్మితు పక్షనాయకుని నిరంకుశప్రవర్తనములనే తాము ప్రతికూలపక్షమున జేరితిమనియు, నటేశుగారు సూచించిరి. ఇట్టి ప్రశ్నను సమగ్రనిచ్చుటలో, అధ్యక్షుడు పాల్గొనెను. శాసనసభలో నడతనుగూర్చి ప్రశ్నించునపుడు, సభ్యుడు ప్రతిపాదించిన చట్టమునకుగాని, తీర్మానమునకుగాని, కొన్ని లుకు సంబంధించిన ఇతర వ్యవహారమునకు గాని సంబంధించియుండవలెను. నటేశుగారు వెనుక నెప్పుడో కమిషనరు పదవి నాశించుటకును, ప్రస్తుత శాసనసభావ్యవహారమునకును నేమి సంబంధముగలదో తెలియదు. డాక్టరు నటేశుగారి నడతనుగూర్చి ప్రశ్నింపబోయినందులకు, తనకాచలంచెట్టిగారికి వడ్డీతోగూడ తిరిగి లభించెను. తమకు మంత్రిపదవి రానందు,

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్ముని పుజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు

తాదిపత్ర చందాలు		వసూళ్లు
	వాగ్దానములు	
ఇదివరకు	4923-4-0	ఇదివరకు 3001-4-0
సంకటి కొండా రెడ్డిగారు	10-0-0	పుల్లిపూడి సూర్యనారాయణమూర్తి
జె. టాకోజీరావుగారు	10-0-0	గారు, మేనేజరు ఆనందగజపతి
బకభక్తుడు	10-0-0	నాటకసమాజము, జగన్నాథపురం,
మద్రైల వీరభద్రపుగారు	10-0-0	కాకినాడతాలూకా, గోదావరి జిల్లా
గాంధీభక్తుడు	5-0-0	1-0-0
మొత్తం	4968-4-0	మొత్తం 3002-4-0

లకు, తనకాచలంచెట్టిగారు రెండు కలవరపడినో, నటేశుగారు బయల్పరచిరి. శాసనసభలో వ్యక్తులకు సంబంధించిన పరస్పరమాషణలును, నిందారోపణలును ఇంతభావోన్మతులగు జరుగుచుండగ, శాసనసభల కెట్టిగౌరవముండునో యూహింపవచ్చును.

జాతీయపక్షము: ప్రతిష్ఠాంశము

జాతీయపక్ష సభవారు, బడ్జెట్టును నిరాకరించుటకు మరల నిర్ణయించినటుల నేటివార్త దెలుపుచున్నది. ఆత్మగౌరవముగలవారింతకన్నను వేరుగ నొనర్చుచాలరు. మద్రాసు శాసనసభలో గూడ బడ్జెట్టును నిరాకరించుటయే ఉత్తమ మార్గమని, సత్యమూర్తి ప్రభుత్వము కొడుచున్నారు. స్వరాజ్యస్వాతంత్ర్యమును పాలకులు గుర్తించువరకు, శాసనసభ్యులు సహకారము సలుపజాలరు. ఆనంగతిని పండిత మదనమోహన మాలవ్యగారు నిన్నటి దినము స్పష్టముగ దెలిపిరి. రాజకీయనిర్బంధితులను విడుదలజేయుటకు మారుగ, అధికారులు కొత్త వారిని మరల నిర్బంధించుటకూడ, వారిపై ఖరీదూర లేదని వెల్లడియగుచున్నది. తమ సహకారము గావలెననినచో, ముందుగ రాజకీయనిర్బంధితుల నందరను వదలివేయవలయునని, మాలవ్యగారు సయితము బలుకుటకూడ, ప్రజాభిప్రాయ మెటుల నున్నదో గ్రహింపవచ్చును. మాలవ్యగారు అసహాయవాదులుగారు. అట్టివారు దెలిపేదేహితీయును నిరాకరించుచో, సహకారమున కెటుల తావును? సప్రయితను శాసనసభ్యులనుండి గైకొనకముందు, ప్రజలప్రయోజనములను బాపవలయునని మాలవ్యగారు ఖండితముగ బలికిరి. లేనియెడల, తమసహకారము లేకనే పరిపాలనము కొనసాగించుకొనవలసివచ్చునని మాలవ్యగారు తెలియజెప్పిరి. ప్రజలప్రయోజనము ప్రభుత్వమువారు బాపెదరనునాక గనిపింపదు. వారు తమ ప్రాతమార్గములను విడుదలలేదు. బ్లాక్బోర్డుగారు తుదకు జెప్పిన జవాబులో నెట్టి మార్పు గనుపింపదు. మీదుమిక్కిలి ఉప్పుపన్ను విషయమై ఆఫిలియరుగారిని తమ మార్గమునకు దిప్పినందులకు వీరు గర్వము జూపిరి. బీహారు శాసనసభలో రాజకీయ నిర్బంధితులను విడుదల జేయవలయునని దెచ్చినతీర్మానమును, ప్రభుత్వము వారిరెడించిరిగాని, శాసనసభవారు దీనిని కొనసాగించిరి. మరెకొందరపై నిర్బంధచర్య తీసికొనుచుండ, వెనుకటివారిని వదలుట న్యాయమగునా

యని, బీహారు ప్రభుత్వసభ్యుడు పలికెను. ఇందుకు బట్టి ఏమి గ్రహింపదగును? నిర్బంధములను మానుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారు సమ్మతించరనియేగద. వారిదృష్టిపథము పూర్తిగ మారువరకు, ప్రజలు సహకారము సలుపజాలరు. స్వరాజ్యసిద్ధికై ప్రజలంతటి దృఢనిశ్చయముతో బాటుపడవలసిన యన సరముగలదో యూహించుట సులభసాధ్యము.

మధ్యరాష్ట్రములు: గ్రాంటుల నిరాకరణము

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభలో, స్వరాజ్యపక్షము వారు నష్టి మెంటరీ గ్రాంటులను నిరాకరించినటుల, నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. వీరిచర్య అక్రమమే గాకుండ, అకారణమని గూడ స్పష్టమగునని నిందించిరి గాని, శాసనసభ్యులు వెనుదియలేదు. హైందవ శాసనసభకన్న, వీరెక్కుడు పట్టుదలతో తమకార్యములను నిర్వహించి మార్గదర్శకులగుచున్నారు.

యునివర్సిటీ క్లబ్బు:— బాక్స్లో నూతనముగా నిర్మించబడిన మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థుల నివాస వసతిని నిర్మించుట, యూనివర్సిటీ క్లబ్బు నిర్మాణము ప్రారంభమయినది. వీరికి జరిగినదను హస్తాంతరము ఆసేరు. గతరంగున అధ్యక్షులుగా నుండిరి. సర్. ఎ. కె. పాత్రోగారు క్లబ్బు బ్రతుకుగాను ఆర్. లిటింగ్ హేబ్బు గారు ఎం. ఎ. కాండెరుగారు జి. టి. బోస్, జి. కె. పి. పాంతుకొనామము జి. శశికాచలం చెట్టిపాన్ను గు ప్రభుత్వ చాలరుండి చేసినది.

గతరంగున హస్తాంతరమయినది. కె.టి.టి. భవనము పరిశీలించినది. వీరికి హస్తాంతరము చేయవలయునని విద్యార్థులకు లిటింగ్ హేబ్బుగారు ఆకలువరితనయందు దెలిపిరి. గతరంగున యాక్టులు చేయినదాని లాభింపజేసిరి. వారిచేసిన సామంతులకు చాలమందినందుగా నున్నదనిరి. కీ. శి. సర్. కె. శ్రీనివాసయ్య గారు యాక్టులకు యాక్టులను ఆధ్యక్షులుగాను, గ్రాంథ భాండాగారము కై రూ. 1000 విరాళమునిచ్చిన విషయమును దెలిపిరి. ఆనంతరము, నూతనభవనారాధనాభవన భవనమున శేషవారిని తమస్వస్థులకు దెలిపిరి. గతరంగున గతరంగున, ఈభవనారాధనాభవన విశ్వప్రయత్నములకు, ప్రభుత్వమువారివద్ద కొంత భవనముపాక్షున జేయించి చాల మేలైన గూర్చిన కె. శ్రీనివాసయ్యగారిని మిక్కిలి గొనియాడి ఆయనను మరుగునొనరించుటకాక జెప్పిరి.

అధ్యక్షునికి కంఠనము లర్పించుటతో కార్యక్రమము ముగిసెను.

జిల్లాజడ్జి:—ఆర్. ఎస్. కృష్ణశాస్త్రి, కిరంగు గుండ్లగూడెం నల్లూరుజిల్లా నెమ్మలపల్లి గా నియమింపబడిరి.

మదరాసు శాసనసభ

బడ్జెటు చర్చ

ప్రభుత్వవిభాగమును రామలింగారెడ్డిగారు
ప్రతిపక్షముగా ఖండించుట

నిన్న చుట్టూర్పు 2-45 గంటలకు ఫలహారసంకరము శాసనసభకు సమావేశమైంది. బడ్జెటుపై చర్చ ప్రారంభమయ్యింది. నిన్న చుట్టూర్పు రామలింగారెడ్డిగారు ప్రభుత్వవిభాగమును తీవ్రముగా ఖండించుచు మాట్లాడిరి. బడ్జెటు లెక్కల ప్రామాణ్య మియ్యక రాజీనామైవీలును ప్రభుత్వము వారు బాధించుట, పరిపాలనము ప్రజల సౌఖ్యాభివృద్ధికి అనుగుణ్యముగ నుండవలయును, మంత్రులవాద్యతాభావము, ప్రతిష్ఠావాదానికి క్షీణించుచుండుటను గురించి రెడ్డిగారు మాట్లాడిరి.

చర్చ వివరములు :-

భాగ్య చూడదలచుచున్న అబ్బాయి కాలిం బహదరుగారు లోటులేని బడ్జెటును తయారుచేసిండుటకు గా, ఆర్థికభక్తుని అభినందించిరి. భాగ్యము తగ్గింపవలయునను ఉత్సాహముతో ప్రజోపయోగకరములగు కాబుల ఖర్చుల తగ్గింపవలయును విచారకరమని నడిపిరి. విద్యాకాళిగ్రాంటు పెండున్నరకులు తగ్గెను. జ్యోతిరహంబుల మహమ్మదీయులలో విద్యనభ్యసించువారికి అవకాశముగ నున్నది. ప్రభుత్వమువారు విద్యాభివృద్ధికి ప్రయత్నముచేయుట నని గౌరవభక్తులు సలహావచ్చెను. ఆర్థికభక్తులు ఉత్సాహమున సవర్ణించుటకు ఖండించి మర్యాదానిమేధునియ్యమై ఎట్టిపని జరుగవలయునను గౌరవభక్తులు అసంతృప్తిగా ప్రకటించెను.

రామలింగారెడ్డిగారు

1. రామలింగారెడ్డిగారిట్లుకన్యసించిరి:- వా ఉత్సాహమును మూడుభాగములుగా విభజించెదను. 1. ప్రజల హక్కులు కాపాడుట 2. విభజన ఆదరంబుచేయుట. 2. ప్రజల కష్టములను తొలగించుట. ప్రభుత్వమువారు తమచేయుచున్నారే? రాజీనామ ప్రాధికారములను నశునొంది మన మెంతవరకు వృద్ధిగాంచితిమి.

సంస్కరణములు ప్రసాదించబడిన నిరంకుశాధికారము అనుమాత్ర మేమగు కర్మకేస. ప్రజలహక్కులను ప్రభుత్వము వారు ఇంచుకొనునను ఆదరంబులేదు. 1818 వ సంవత్సరమున అనుసరించి రాజమహేంద్రవరము కారాగృహమునందు కొంత మంది మామిలము నిర్బంధమునందున్నార. విచారణలేదు, వీరిని ఇంతకాలము కారాగృహమునందుండుట నాగరికప్రభుత్వమునకు గాదు. ఇట్టివారిని పైటలుబడియి ఆదరంబులయినని సాంప్రదాయము విధించుచుండ సామాన్యభయములేక వీరు అగౌరవంబు బడుచుండుట విచారకరముగ నున్నది.

పండిత వాణిపాయిగారు

గండిర వాణిపాయిగారి మరణము విషయమును పురిగొల్పుచున్నది. కారాగృహమునుండి విడుదల చేయబడిన మరువాడే వీరు మరణించిరి. కారాగృహాధికారి, ప్రభుత్వమువారు ఈ విషయమున ఇంతకాలముగా ప్రవర్తించియుండుట విచిత్రముగ నున్నది. వాణిపాయిగారు తెలుగులేటి శక్తనుల నకునంది క్షీణించుచుండెను. తనవైవాద్యము ఇంతవరకునే తిరియ్యనే తెలుగుగూరునుండి తిరుచినాపల్లికి వచ్చుచున్నాడు. గవర్నరు వాణిపాయిగారు పోలీసు వారికి వక కేసు కిరీతుడై చావచ్చు వారు ఉత్సాహము లిచ్చి ప్రచారము చేయుట అనుభవము. వైద్యులపాఠశాలలను ఆర్థికము క్షీణించి అంతోపాటుగా ఖయిది పాటగైకొనుట అసాధ్యమైపుడు, తెలుగులేటి శక్తనుల నకునంది విధింపబడిన కేసును ప్రభుత్వము వారు గట్టుచేయుటకు వారి గౌరవమునకు ప్రతిష్ఠాత్మకము నన్ను తెచ్చుటలేదు.

మధురపి కేటరులు

ఆవసరముగ ప్రజలను కారాగృహమునందుంచుటకు మూలమున నాగరికప్రభుత్వము లన్నియు అంగీకరించుచున్నది. మధురముందు ముక్తపానమేధోద్యమప్రచార సంకల్పమున కల్లగల్ల కర్మ కాపలా చేయుటకు కొంతకాలంకల్పించుచున్నది. వీరెటు చేయవలసివూడ ప్రభుత్వమువారు అరెస్టు చేసిరి. వీరెటు చేయుటకు సంకల్పించుకొనినవారంతయు అధికారుల అగ్రహమునకు లోనైరి.

గౌ. రామస్వామియ్యయ్యగారు:- మధురపి కేటరులను కడలుటకు నిలుపురా అనుచున్నమై ప్రభుత్వమువారు కల్లగల్ల కేసుల ఆలోచించుచున్నార.

రెడ్డిగారు:- ఇక్కటికైనను ప్రభుత్వమువారికి సరియగు మార్గము స్ఫురణకు నభివంద్యులకు సంకల్పించుచున్నాను.

కారాగృహపరిపాలనము.

భృతీల సౌకర్యములను అధికారులను విజిల్లు ఇచ్చు సలహాను నిరాకరింపబడుచున్నది. కారాగృహాధికారులు విజిల్లు అంగీకరించు సలహాను కారాగృహముల ఇన్స్పెక్టరు జెనరలు నిరాకరించుచున్నాడు. ఈ విషయమై గౌ. హోం మంత్రి తన క్రొత్తసీమాంచి అధికారులను విజిల్లు సలహాను గౌరవింపబడుచుండునను తన ఉత్తేవు లిచ్చెదనని యుచున్నాను.

కాంగ్రెసుపత్రి కాసంపాదకుడు.

రాజమహేంద్ర వరము నందు ప్రజాపరిపాలనమును కాంగ్రెసు పత్రికా సంపాదకుడగు కె. రామచంద్రరావుగారివిషయమై కొంతకప్పుకొనియున్నది. వీరికి నోటికనుకుంపుట, అరెస్టుచేయుట, విచారణసూత్రము, కేసువిధింపుట ఇది యంతయు రిగంటలకాలములోనే ముగియవలయును. ములభయము, చావగను, అతితీవ్రతముగ న్యాయవిచారణ జరుగునను కథలను వినియున్నాము గాని ఇంతతీవ్రతముగ న్యాయవిచారణజరుగుట అవసరము. కేరాలోపలచేయువాతనోటికనుకుంపుట వీరవారినించి విచారింపి కేసువిధింపుటవలన ఎట్టికష్టములు ఏర్పడనో ఈ కేసువిధింపుచున్నది. ఎక్కి వ్యక్తిత్వ అధికారమును, మాజీప్రేమ అధికారమునుగల కల్లగల్ల ఈ కేసువిచారణకు న్యాయస్థానమున ఈ కేసు విచారణజరిగియుండెను. వీరియందు కేసు ఇంతతీవ్రతతో జరిగి యుండదు. ఇకతైవము జూపియుట ఎక్కి వ్యక్తిత్వకాళులను విభజించుట అవసరమని ప్రభుత్వమువారు గుర్తుంచుదురని నమ్ముచున్నాను.

మామిలా విప్లవము ముగియవలెను

మామిలా విప్లవము ప్రారంభమై యెంతయు ఈ విషయమై కొంత విప్లవమే యున్నది. అధికారావధియుట ల్పప్రేమలకు ఎట్టి విచారణ జరుగకుండుట విచారకరము. ఇట్టి విప్లవమునకు లండు ప్రభుత్వమువారు తమ ప్రత్యేకాధికారములను సవరణ గించెదరు. ప్రజల సామాన్యహక్కులను భంగము కలుగుచుండును. ఇట్టి పరిస్థితులలో సంపూర్ణవిచారణ లేకుండ ప్రజలయందు అసంతృప్తి వ్యాపించును. ప్రభుత్వమువారు తమ ప్రత్యేకాధికారములను దుర్వియోగము చేయుచున్నారో లేదో నిర్ణయంబు జడవలెను. ఇట్టివిచారణ జరుగకుండ ప్రభుత్వమువారు వ్యక్తముగాడు. ఇంకను తమ ప్రత్యేకాధికారములను దుర్వియోగము చేయుచు అధికారము ప్రకటింపవచ్చును. కావున త్వరలో విచారణ సూత్రము యాచికిమని ప్రభుత్వమువారికి సలహా ఇచ్చుచున్నాను. కిరూం విషయమై మాడ సంపూర్ణవిచారణ ప్రారంభించుట అవసరము.

ప్రజలకష్టములను తొలగించుటకై ప్రభుత్వము వారేమిచేయుచున్నారని.

భవము లేవనియు ప్రభుత్వము పాటుపడుటకు వీలులేదనియు చెప్పుచున్నది. ప్రజోపయోగకరములగు పనుల చేయుటకు భవముండుట అవసరము. కాని భవము లేకున్నను ప్రజలకు లాభకరమగు పనులచేయుట సాధ్యముకాదు! నిన్ను జాతుల విషయమై క్రొత్త సీమాంచలమును విషయము వారిని ఉద్ధరించుట అవసరమనియు గవర్నరుగారు ఎన్నియో పర్యాయములు చెప్పి యుండిరి. గవర్నరుగారు సామాన్యత ఉత్సాహములతో ముగియుచున్నది సుదేశాంధకరముననున్నది. ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు చేమిచేసిరి ప్రశ్నించుచున్నాను.

మలబారునందు రైతులసహాయముగా వాటికి విషయముగ పరిణమించుచున్నది. దీనిని కృష్ణస్వామయ్యగారు తెన్నీల్లియ ప్రవేశకెట్టలమునని ఎంతకాలమునుండియో యెత్తించుచున్నార. ఇంతవరకు ప్రభుత్వమువారు కృష్ణస్వామయ్యగారి ప్రయత్నములను సామాన్యత మాపలేదు. ఇందులకు భవకర్మరేదా? ఎట్టియు లాండు అప్పు సమయము ప్రభుత్వమువారు మియ్య చేయవచ్చును. భవము లేకున్నను చేయకగిన పనులను ప్రభుత్వమువారు చేయుచున్నాను.

అదనపు పోలీసుదళము

ప్రజల కష్టములకు సామాన్యత ప్రకటించు విషయము జట్టుడ ప్రభుత్వమువారు అచ్చుటవచ్చుట నిజమై పోలీసుల వృత్తిచేయ యెత్తించుట విచిత్రముగ నున్నది. పోలీసువారికి అధికముగ అధికారము లింతవరకున్నది. శాసనసభకు ఇందుకు సంబంధించిన గ్రాంటు మొత్తమును నిరాకరించెదనని నమ్ముచున్నాను.

మలబారు పరిస్థితులు

మలబారు నందలి పరిస్థితులు ఎంతమాత్రము ల్పప్రేమలకు లేవు. కావున జమీను విధించుచు ఖయిదీను విడుదలచేయు కర్మ సాధికారము ప్రజలను పీడించుట అవకాశ మిచ్చుచున్నది. సాధికారములు ప్రజలను పీడించుచున్నాడు.

గౌ. వాపుగారు:- నిద్రకునును తెలుపగలరా?

రెడ్డిగారు:- ప్రభుత్వము రి కైపు విడిచివేయగలదు. నిద్రకునును తెలుపగలరా? అనియు ప్రభుత్వమువారు ఎట్టికష్టమొందరు. కొంతమైన సామాన్యత మాపరు. గవర్నరు వారయనుగారు బహిరంగముగ కుట్రచేయునను ఉత్సాహించుచు పోలీసువారి దుండములను విధించి నిద్రకునును చూపెను. గవర్నరులేదై కేసులెచ్చెనమై ప్రభుత్వమువారు అరెస్టుచేసెరి. ఈ అరెస్టుచేయుట చల్లారెవ. మండే రామస్వామయ్యగారు వార్తప్రతికలకు దీర్చుచు కృష్ణస్వామయ్య ప్రాయము మలబారు నందలి పోలీసువారినిరంతర కర్మలను ప్రోత్సహింపబడుచు విజిల్లు ఇచ్చుచు నిద్రకునును చూసె?

ఉత్సాహము

ఉత్సాహము విషయమై గౌ. ఆర్థికభక్తులు తెలిపిన భావములను ఈ సభవారు అంగీకరింపవలసియుచున్నాను. రాష్ట్రీయ కప్పుడు తగ్గులకన్న ఉత్సాహము క్షుణ్ణము ప్రభుత్వ అవసరము.

మంత్రులు- వారిస్థితి

మంత్రుల స్థితిని గురించి కొంతకప్పు వాణిపాయమును ముగించెదను. మొన్నటిదియు టాడ్ హంటుగారు "మంత్రులను ఎక్కివ్యక్తిత్వ కాన్సులం స్థితికి మార్చుటకు తయారయియున్నామని తెలిపిరి. ఈ విషయమై న్యాయాధిపాను మెట్టున్ను గౌరవించుటకు ఆర్థికభక్తులను నిరాశపరచుటకు పయని యుట ప్రతికా సంపాదకుని భావము తెల్పుచున్నో తెలిపెదను. పయనియు పరీక్షనంతే కొన్ని భాగములను రెడ్డిగారు చదివెరి. ఎక్కివ్యక్తిత్వ కాన్సులం మంత్రులస్థితికి మార్చవలయుననియు, మంత్రులు ఎక్కివ్యక్తిత్వ కాన్సులం స్థితికి మార్చుట తప్పకర్మ యనియు మంత్రులను వారింబడించెను.

మేజరు బ్రాడ్ ఫీల్డుగారు.

ఉత్సాహము లిచ్చుచున్నమై మంత్రులను అధికారము ఉత్సాహముగ లేదు.

మేజరు బ్రాడ్ ఫీల్డుగారు మెడికలు కాలేజీప్రొఫెసరుగ నియమింపబడుట విచిత్రమనియు తెలుపుచున్నది. కంగ్రెసు సలహాతో గవర్నరుగారు ప్రజా ఉత్సాహమును జరిపించెదనని చట్టమునందున్నది. పాతతేగాడు మెడికలు కాలేజీ ప్రొఫెసరు పదవి పొందుటకు అన్నివిధముల అడ్డులెయుండిరి. వారికి ప్రొఫెసరు పదవి ఇచ్చుచు ఒక కర్మమే పంపబడెను. మంత్రుగారు పాండలే దారికి ఉత్సాహములయినను సలహా ఇచ్చిని తలచెదను.

ఇట్టి సలహా ఇచ్చుట మంత్రులకి ధర్మము. తుంగు వారి సలహా నిరాకరింపబడెను. తిరిగివచ్చియు విచిరముగ నున్నది. మాభ్యుదయములందు మంత్రుల సలహాను నిరసించుట మిన్న ను, ప్రజాయత్ర కాళులు మంత్రుల సలహాతో గవర్నరుగారు నిర్వహించుచున్నారని కాన్సులంనున్నది. టాడ్ హంటుగారు తెప్పినమాట వినిపింపుట మంత్రులకుని ప్రజా ఉత్సాహముగాని ప్రత్యేకముగ నున్న వాయని సంకేతించుట అవకాశ మేర్పడుచున్నది.

లే గారు

రామలింగారెడ్డిగారికిమట్టు రెనిన్యాకాళుకాన్సులంను లే గారు మాట్లాడుచు రెనిన్యాకాళును కర్మచేయు విషయమై ప్రభుత్వమువారు కల్లగల్ల ఆలోచించిరియు అట్లుచేయుట అసాధ్యమని నిర్ణయించుట చేసెదను కప్పిరి.

దేవుగారు

దేవుగారు (నీలగిరి - నామినేటెను సమృద్ధి ఉత్సాహము అధికముగ నుండునలయుని కొంతకప్పు సమర్థించిరి.

మొకట రంగారెడ్డిగారు ఇంగ్లెషు ఉత్సాహము ప్రభుత్వమువారు తమక్రొత్త సీమాంచలంబును చింతించి ఎట్లా లిప్ మెట్టు చార్జీల నానాటికి వెలిపిపుటను ఖండించి టైపుప్రదేశములందును వారికి తనసౌకర్యములను కలగజేయుట అవసరమని రెడ్డిగారు చెప్పిరి.

అబ్దుల్ హైగారు అతిపురమునందున్న జెములను తీసివేయుట ఉచితమనిరి.

రామేశ్వరరాధిగారు స్థానిక క్షుణ్ణపాలకాళు పరిపాలనమును లీవముగా ఖండించుచు మాట్లాడిరి.

సామంతకాలము రి గంటలకు కాసంకల్ప అభ్యుదయముల జెను.

నేటి చర్చ

విప్లవాధవానుగారు

మార్చి 7- రామలింగ మరల యాయుదయము 11 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. సభ్యులు గడచిన మంగళవారము నాడు వచ్చింపింపి రాజును, ప్రజాపరిపాలన నిండియు

నవ్వది. గొప్పది. ఎల్. డి. స్వామియ్య పిల్లగారు ఆనాడు భిక్షువులు కలిగిరి.

(వచ్చే తరువాత) పరిసరమునకు బడ్డెలుపై చర్చ ముగియ ప్రారంభమయ్యెను.

కేరళపిల్లగారును వి. సి. కల్లింగిం గౌ. దురుగారును ప్రజాపితృ శాఖలలో అభివృద్ధి ఇంకను ఉండవలెననియు ఇరిగేషన్ స్కీములను నిర్వహించవలెననియు కోరిరి.

విశ్వనాథ బాబుగారు ప్రభుత్వమును గుర్చి ముఖ్యముగ ఆక్షేపించిరి. సంస్కరణములకు పూర్వము ముగ్గురే వార్య నిర్వాహకభుక్తులుండెడివారు. ఇప్పుడేదేవనిని నలుగురు వార్య నిర్వాహకభుక్తులును ముగ్గురు మంత్రులను నిర్వహించుచున్నారు. వార్యనిర్వాహక భుక్తులు 4 గురిలో ముగ్గురు చాలుననియు, ఒకరిని తీసివేయవలెననియు కాననభ తిక్వాంతియుండెను. గౌ. సర్. చారణ్ణు బుద్ధులగుటగాని టైలెన్షో వుచున్నాడు. ఆదివిద్యను ముగియుచున్న ట్రైల్ గా నియమింపవలెననియు యుక్తముల కొరతను మేము వార్యనిర్వాహక భుక్తులలోని వి. సి. ఎస్. భుక్తు లొప్పున సంకల్పమునకు వారి రూ. 600 ను తీసికొనినా, భౌతికభుక్తు లొప్పునను అంతర జీతములను తీసికొనుచున్నా, లాభకరముగ నుండును. ప్రస్తుతముందు ఇరువురు భారతభుక్తులును (గౌ. సి. పి రామ స్వామి అంబాద్, గౌ. కల్లె గౌ. రాజాగారు) శ్రీమంతులు భారతభుక్తుల విరాళముల కొనుగోలునందు ప్రతిబింబింపగారు. వారి జీతములయందు లక్ష్యము లేదేమిట. వెనుక వారు తమ జీతములను తగ్గించుకొని ఇతర అధికారులను వార్యనిర్వాహక భుక్తులను మార్గదర్శకుల చేయరు.

ముగ్గురు మంత్రులు అధికారేతర భుక్తులు మంత్రులు రాజధానిలోని ప్రజాశాసనసభలకును వారు రుండవలెనని జాయింట్లమిటీ రిపోర్టుచేయుచును. ప్రజాశాసనసభల నుండు మంత్రులకు హెచ్చుతీరములపై దృష్టియుండదు. కడ తిన సభలో నోకూరు మంత్రుల జీతములను దొనమునకు రూ. 2,000 లకు తగ్గించవలెనని టి. పి. రామలింగంకెట్టి వచ్చుఖం కెట్టిగారు తెలపియుండిరి. కాని అనూచులను వారు ఎందు కులనో అప్పుడే యుపసహరించుకొనిరి. మంత్రులు తాముతమ తామే ముందునెక్కి తక్కువజీతములను పుచ్చుకొందు మని చెప్పిన బాగుగనుండును. వార్యనిర్వాహక భుక్తులొని ఇరువురు భారతభుక్తులను ముగ్గురు మంత్రులను తమ జీతములను కొద్ది సొంతిగ పుచ్చుకొనుటకు అంగీకరింపవలెను. వారు పుచ్చుకొని సొమ్ము జీతములతోగాక అవసరముల మాత్రముగనే యుండవలె నని విశ్వనాథ బాబుగారు చెప్పిరి.

అంతటికో సభ్యులు ఫలాహారములకై లేచిరి.

గవర్నరు వెల్లుదినము

సెలవుదినముగ ప్రకటించుట

మద్రాసు శాసనసభలో ప్రశ్నలు

విచారనూచకమా? సంతోషనూచకమా?

ఈ ప్రశ్నలకు మద్రాసు శాసనసభయందు ఎన్. సత్యమూర్తిగారి రీకండిషన్లు ఉండిరి.

(ప్ర. 1) విల్లి గ్లూ (ప్ర. 2) దండమర్రు ప్రజాశాసనసభలకు బయట జేయవలెననియు సెలవుదినముగ ప్రకటించుటకు కారణములు చెలివెడల?

(వి) ఇదిగత కేసుడైన ఫినిథులుగ సెలవునకు వారాముగలరా?

(సి) ప్రభుత్వోద్యోగుల సంఘం పునర్వ్యవస్థాపనకు ఒకటి నుండు హోల్డర్లను కనుగొను మొలకలగును.

జవాబు:— (ఎ) గవర్నరు ప్రభుత్వములయెడల గౌరవము జూపునగునని సెలవునకుగలదు.

(వి) కలదు. ఇటీవల రాజకీయవిధి ఈ దేశమునకు వచ్చినప్పుడు సెలవునకుగలదు.

(సి) ప్రభుత్వములకు రుచులను చేయవలెను.

సప్లి మెంటరీ ప్రశ్నలు

సత్యమూర్తిగారు ప్రభుత్వమునకు మోక్షాత్మక పోయిరిని పులకించుచున్నాను. సెలవు సొంతను నూతన మొదలవలెననియు (ప్రారంభమయ్యెనో చెలివెడల) చెడవలెననియు.

జాప్రగారు: (అధికభుక్తులకు) ఈ ప్రశ్నకు నోటి సమాధి.

సత్య:— రాజకీయవిధుల సందర్భమున గాక ఎప్పుడైనా మద్రాసుగవర్నరు కొత్తగా తప్పిన దినముగాని సెలవు యిదియు గాని సెలవుదినముగ ప్రకటించుటకా?

సర్ చారణ్ణ:— వాడు నోటిను నాకలెను.

సత్యమూర్తిగారు:— ఏమియు పని లేకుండ ప్రభుత్వోద్యోగుల సంఘంని ఉదయమునకు తెలియజేయుచునో తెల్లలయారు జేయవలెను (ప్రభుత్వములొని గోరుచున్నాను. సెలవు సందర్భము తగ్గించవలెనని తీర్మానించుటచే నూచియుచుచే నిదియుభుక్తు.

జాప్రగారు:— సభ్యులు తామే తప్పు చేసికొనగలరు.

సత్య:— ప్రభుత్వములకు చెప్పవలెననియు నొకటి సేవకుల నుండునొకటి ప్రజలకు వారాతక్కులను తయారజేయగలరని నాడుర్థము.

(ప్ర. సభ్యులు:— (ప్రభుత్వ లేకము లేదు.)

సత్య:— విచారనూచకమా? సెలవునకు గలదే నో? తోషనూచకమా? సెలవునకుగలదే నో? చెలివెడల?

(ప్రభుత్వ లేకము లేదు.)

జి రామేశ్వరయ్యగారు:— అదియు సెలవునొకటి నుండుననియు మరొక సెలవుదినమున పనిజేయుట కేర్పాటులు జేయుటకు ప్రభుత్వములకు హద్దేయిదారా?

ప్రభుత్వసభ్యులు ఈ ప్రశ్నలనుండి కలవలెను.

శ్రీమద్ రామాయణ కాలక్షేపపథ:

కాలిన సుగ్రీవకట్టాభిషేకము, కథాకాలక్షేపమును బ్రహ్మ శ్రీ సుబ్బరామభాగవతముగారు 40, కృష్ణపురాణము గుంటు విధి, వార్షికులు 10 క తేదీ సామంతులము 100 జరిపెను.

రాకపోకలు:— నువరాను శాసనసభ్యులు టి. ఎం.

మొయిదుగారు నేటి ఉదయం చెప్పి ప్రకల్పిరి.

జి. ఎస్. వెల్లెల్లయ్య, ప్రభుత్వశాసనసభ ఇన్స్పెక్టరుగారు నిన్నరాత్రి ఆదానిపోయిరి.

ఇకంటావ్వు కమిషనరు డి. ఎస్. స్టాటిస్టగారు నిన్న రాత్రి కాటుకాడిపోయిరి.

అతిసందరమైన బంగారుగాజులు దొరకు భవనము

ఏమోస్తరు గాజులుగాని యే కొంతలా నైనను అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నది.

వాజులలో లేనిది అతితక్కువలో కయాయజేసి యమ్మకమును.

మోహన:

ఇది 2 1/2 సకరము మొదలు 6 సకరముల వరకు కయాయగను. చేదాంము సకర ముదారి జరి 1-8 రు 10

మంగులూరు:

ఇది 1 సకరము మొదలు 10 సకరము వరకు కయాయగను. ముదారి జరి 1-8 రు 25

మొదలు:

2 సకర ఆర్డరు నిచ్చిన మోరే కట్టక కయాయక అనేక ఆర్డరులు యిప్పుడు నమ్మకము మాత్రము గలదు.

ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి గురుస్వామికెట్టి కంపెనీ, నగరవరము, 25 వైశాలిబాగ్లోను - మద్రాసు.

కేరళసోప్ ఇన్స్టిట్యూట్, కాలికట్.

వెజిటాల్:—ధనవంతులు, బీదలు ప్రయముతో చాలకాలమునుండి వాడునట్టిది. పరిశుభ్రమైనది, నయమైనది.

వెజిటాల్ బాత్ ట్యాబ్లెట్:—ప్రశంసలు కొత్తమోస్తరుగా తయారుచేయబడినది.

ఏదంటు:— దివ్యముగా వాననచేర్చబడినది.

మిస్టర్. ఆదం మోజిమనామ్మకు సేట్, నెం. 7, బందరునీధి, బార్నిటోను, మద్రాసు.	మద్రాసు, చెంగల్లుట్టు జిల్లాలకు.
మెసర్సు. టి. సి. రాముడుకెట్టి అండు సన్ను, బయన్ కడైపిధి, తంజావూరు.	దక్షిణ ఆర్కాడు, తంజావూరు పురుకోట సంస్థానములకు
మిస్టర్. ఆర్. వెంకట్రామ అయ్యర్ మధుర ఆర్టు హ్యూరియో, మధుర	మధుర, రామనాథ్, తిరుగల్గేలి జిల్లాలకు
మెసర్సు. మణి అండు సన్, బర్హొం.	దత్తమండలము, గుంటూరు జిల్లాలకు.
మెసర్సు. పి. ఎస్. ఆర్. మూర్తి అండు సన్ను, కాకినాడ.	ఉత్తర సర్కారులు, చిత్తూరు, ఉత్తర ఆర్కాడు జిల్లాలకు.
మెసర్సు. టి. వి. దామోదరం పిల్లై అండు కో మాక్సెట్టు పిధి, సెకండాబాదు.	వైశాము రాష్ట్రమునకు.
మెసర్సు. డి. వి. నాయక్ బ్రదర్సు, పాళయకు కోట్, కల్పికోట.	దక్షిణ కనకా, మలబారు, కొచ్చిన్, తిరువాన్కూరు, కోయంబట్టూరు, నీలగిరి, సేలం, తిరువానావల్లి, మొనూరు సంస్థానములకు.

రేడియో వార్తలు

ఖలిఫా విద్యోగులు

అబ్దుల్ మజిదుగారు కంట తడి బెట్టుట

అయిన ఆఖరు ఆశీర్వాదము

అమీరు, హుసేనుగార్లు క్యాలిఫేటుకు హక్కుదారులుగనుండులంపు

లండన్, మార్చి 5:—ఇదయ 12/50. టైమ్స్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. ఇస్లాము మతము ప్రచురించు నొక్క గుర్తుకైనను నలవిదేశీని సక్రమ పరిస్థితులను కలగజేసి సాంఘిక నిదానమును ప్రసాదించు గొప్ప నైతిక క్రియ. దైవచింతి మతాచారముల తీసుకును ప్రజలు వీరియాలై సంఘము యొక్క పునాది శాశ్వతమగుచున్నపుడు ఇస్లాము మతము అంతటా విస్తరించు స్వాధీనము జేసికొని అదుపాక్షలా నుంచగల విజ్ఞానముపేజా కష్టపడించు క్యాలిఫేటును చెక్కుచెదగకుండ కీద్రముగ సంఘీంతులు ఎరియో అవసరము. ఆధ్యాత్మిక ధన్యముల నాచరించెడి ప్రజాస్థాపకమును ఎత్తివేయుటకు జాతీయపక్షమువారికి అధికారము లేదని గొప్పపందియము గలుగుచున్నది. 14 శతాబ్దములనాటి ఇస్లాము మతాస్త్రముల ప్రకారము గున్న సాంప్రదాయము ననుసరించి క్యాలిఫేటు ఇస్లాము మతమునకు మూలాధారమని అంగీకరించు జాతీయీకరణ అయిన అంగీకరించుచున్నార. అట్టిదానిని రద్దుజేయుటకు నేవనలు బాడీనాటి అధికారమున్నదా? (లండన్ టైమ్స్)

ఉప్పు పన్ను

అలివియరు ప్రభువుగారి అభిప్రాయము

ఆర్థికావసరము

లండన్, మార్చి 5:—ప్రభువుల సభలో శాశ్వతముగా యువశ్యాసములో కొంతభాగమునుగూర్చి ఇండియాలో జేయబడిన వ్యాఖ్యానము అలివియరు ప్రభువు అభ్యర్థనకు కలగజేసిన అలివియరు ప్రభువు తెలియజేసెను. ఉప్పుపన్నును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఆర్థికావసరముచే విధించి రండిన. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి చక్కనుగూర్చి ప్రతికూల విమర్శను జేయలేదని. ఉప్పుపన్నును విధించుట తప్పనిగాని జెప్పలేదని. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అవసరమని రిలించి జేసిన కార్యముచే ప్రజలకు కొంతమొత్తములే నది. ఉప్పుపన్ను భారముగ లేవన్నచో అయ్యది తక్కువగాని నాయభిప్రాయమునది. ఈ ఉప్పుపన్ను ప్రజలకు భారము కాదో ఇండియా ప్రభుత్వము వాత నిశ్చయించుకొనవలసింది. ఇప్పుడు ముఖ్యముగ మనము అలోచించ వలసిన విషయమే మన రాష్ట్రము కష్టమునకు ఉప్పుపన్నును పెంచుచుంటుంటే వీలగునా తగ్గించుటచే సాధ్యమనా యని అలోచించవలసి యున్నది. ఈ విషయమును అలోచించవలసినదే యని ఇండియా ప్రభుత్వము వారిచో నేను ప్రీతిధించుచున్నానని, నిశ్చయముగ ఈ విషయమును ధీర్ఘ సామ్రాజ్యసభవారును ఇండియా ప్రభుత్వము వారే నిశ్చయించుకొనవలె నని.

భారతదేశ పరిస్థితులు

ప్రత్యేకముగ చర్చించవలెను

అదనముగ ఇంకొకరోజున చర్చించుట కెంత మూలము వీలులేదు

భారతదేశ రాజకీయ పరిస్థితులు తీవ్రముగ నుండుటచే అయ్యది తొందరగ నడుచుటచే తివాటిని గూర్చి ఇండియా వ్యయమును తెలుపుచుంట్లను అలోచించుటకు నుండేచర్చించరాదా యని కాంతే మూడుగారును ఇరువురుగ ఆర్థికవ్యవహారములపై ఆలోచించవలసి యుండుటచే భారతదేశ రాజకీయములను గూర్చి ఇంకొకరోజును ప్రత్యేకముగ అదనముగ చర్చించవలసిందిగా విచారించుచు ముగ్ధులుగారు ప్రత్యుత్తరములిచ్చినది.

అమీరు, హుసేనుగార్లు ఖలిఫాగా నుండగోరుట

లండన్, మార్చి 5:—రాజకీయములకు మతవిషయములకు ఏమియు సంబంధము లేకుండ జేయుటకు ముస్తఫాకే మాటు ఖలిఫాగాను అయిన పక్షమువారు ప్రయత్నించుచున్నారని తుర్కీవార్తలు తెలుపుచున్నవి.

హైదరాబాద్ తీర్థయాత్రకు పోవడమని ప్రకటించిన హైదరాబాద్ మతావేములేనివారిపట్ల మతావేములేనివారికి జేయవలసినదే యని తెలుపుచున్నది. ఇంకొకరును మతావేములే వేరుగాని తమకుండు దివ్యుని లోభమును గూర్చి అందోళనను జేసినచో యాదు భయముచే ఇట్లు రావడమని ప్రకటించినది.

తుర్కీవారు మౌలికగ్రహణ ఇంతవరకును మతవిషయక మంత్రిస్థానమును గూడ తొలగించినది.

ఖాలీజేయబడిన క్యాలిఫేటునకు అమీరు, హుసేనుగార్లు ప్రయత్నించుచున్నారని డెయిలీ మెయిలు పత్రికావితరేఖి వార్త ప్రకటించినది.

ముస్తఫాను ప్రచారమును నాశముజేయును

పార్సిస్, మార్చి 5:—లోభము నెత్తివేసి సంఘము వ్యాఖ్యయొక్క పీఠవీధిపర్యవేక్షక పట్టు వాడుకొనుచున్నది. లోభము నెత్తివేయ నిశ్చయించుటచే గ్రేటుబ్రిటన్, ఫ్రాన్సు దేశములకు జెందిన ముస్తఫానులతో గూడుకొని ప్రజలముల కేమియు నుప్పురావనియు, దీనికి కారణము ముస్తఫానుప్రచారము లోభము నెత్తివేయుటకు నిశ్చయించుటచే నాశముగల టయు లేదా చాలసంఖ్యముల విరక్తియన ఈ ముస్తఫాను ప్రచారము అలగ్నముగలదు.

అనుకొననిచిక్కులు

టిర్నీకి ఖిలాఫతు నెత్తివేసి నిశ్చయించుటచే భుట్టునని వెటిట్ పార్సీస్ పత్రిక నుడువుచున్నది.

అప్పటి హుసేనుగార్లు లోభమును అధికముగ నుండుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని తెలియుచున్నది. దీనివలన అంగారాలో రాజకీయపరమన అందోళన బలముజేరినది. మెక్కాకు గూడ తీర్థయాత్రకు పోవడమని ప్రకటించి, తిర్నీకి అంతటా ప్రతికూల మతభావము బలముజేరినది ఈ ప్రకటనలచే.

ప్రతినందకస్తానము మృతినొందుట

ఈ కొడీ పార్సీస్ పత్రిక ఇట్లుచున్నది:—టిర్నీకి ఉపనమము జాతీయపరిణామమును చాటుచున్నది. యూరపు అసియాకుమధ్య సంరక్షక స్థానముగనున్న దివులు అంతరించినది.

ప్రస్తుతములన్న తుర్కీఖిలాఫతును అంగీకరించుటకు టర్కీ టిర్నీకితప్ప ఇతర ప్రభుత్వములవారికి వాధ్యతయున్నటు ల లాసేను బిందబడియందు లేదని కామస్పర్థలో పోరాడే దిగారు ఆరంభిస్తారని ప్రత్యుత్తరము నిచ్చింది.

ముస్తఫా కేమాలుఖానాగారిని చూడరు

లండన్, మార్చి 5:—లోభమును రద్దుజేసిండుటకు డెయిలీ టైమ్స్ గావునటిక క్షత్రిగారుచున్నది. ఇంత అంగరపముగ ప్రారకరించా గారికి తేజభిప్రాయకేయములే కేమాలుఖానా గారే ప్రత్యక్షముగ వాధ్యులు. ఈతక్కునికృత్యము తుర్కీవారికి వాదులకుగూడ కంటకమును గలిగించినది. ప్రారకరించా గారెప్పుడును కాచకీయపుట్టుకు జేసినపాపముచే, అయిన అతికాలముగైచే, అయిన వ్యక్తిత్వమునకు విచారమునే నూచించుచుండే. పూర్వచారపరాయణులయిన తుర్కీవారు ముస్తఫాను లెట్టి అజ్ఞానము జేయుటచే అదందుకు పాడి గాదను చున్నది.

ఖిలాఫతునుగూర్చి భారత ముస్తఫానుల స్థితిమధ్యము, లాసేనుబిందబడిక యందు టిర్నీకి లాభములను చేపట్టుటకు భారత ముస్తఫానుల అందోళనమును స్వలాభము నిమిత్తము వినియోగించి నేడిట్ల రిని తుర్కీమోసపుచ్చెను. అవసరములేని సమీపములను కృత్రిమస్వభావములను నైవ్యమును జూపి భారత ముస్తఫానులను మూలములరచింది.

టిర్నీగారు బలహీనముగను అసాక్షిగముగనున్నారు. అయిన భక్తులమిత్తము 1700 పౌనులు అందజేయబడిన, అయిన టిర్నీ 12000 పౌనులను గూడ ఇచ్చివేసెదరు. ఈతీర్థం కేమాలు ను ఇతర పురుషులను గూడ తేజటిదముజేడలగైచెను. టిర్నీకి 120 పౌనులు ఇచ్చిబిడును. ప్రాతీక్షిస్తానగారి భవనము కేమాలుఖానాగారు తుర్కీవారికి ఇచ్చెను.

చర్చిలు గారు

తాను కన్యకైతృపు పక్షమువారి విరోధముగ లేరని అయిన ఎన్నికలందొకటి తెలియజేసింది. కార్మిక పక్షమువారికి ప్రతిపక్షముగ జేరి బలపడుటకు కన్యకైతృపులు అంగీకరింపజేయుటతో ఒక సంఘముగ పునఃజన్మలేంది. కార్మికగారు నుండుటకు సంస్కరణములను గూర్చి నియోజక వర్గమువారి తీర్మానమునే విరహించింపరట అందుచే లిబరల్స్ పక్షమును నశింపించి, కన్యకైతృపులకు లిబరల్స్ సహాయము నిస్తారము గావలసియున్నది. రానున్న సంఘర్షణలో నిరోధమును మనము జాగ్రత్తలెన్న ఇది అవసరమిది.

చర్చిలుగారు మాత్రము కార్మికపక్షములో ఒక కన్యకైతృపులకు జేరని ఏమి సమ్యక్మని కన్యకైతృ యభ్యర్థి యను నికల్స్ గారు అడిగింది.

ఆల్బేనియాకు సహాయము

లిండిలేక మాడుమున్న ఆల్బేనియాదేశమునకు బ్రిటిషు వారు సహాయముచేయ గోరుచున్నారని. వచ్చేవార మినిమును మై జాతిసమితివారు రాజామించుచున్నది. తిరుగుమతి ఆర్థిక సహాయముచేయవలెనని జాతిమితివారు నిశ్చయించి రిని సామ్రాజ్యకాగారునుండి రిక్షణము లేమి మొత్తము నిచ్చెదమని వార్తలు ప్రభువుల సభలో తెలియజేసెను.

భారతదేశ వ్యవహారములు

ను గూర్చి ఇండియా కార్యములసభ్యులతో ఆలోచించి ఏర్పాటుజేయుటకు ప్రతిపక్షముగా రొం సంఘము నేర్పాటు జేసింది.

జర్మనీలో సైనిక పరిశీలనము

జర్మనీలు విశ్వసముతో సహాయము గూర్చి సహాకారమును నల్పిరెని జాతి సమితివారు త్వరలో జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు వీలగుననియు అయితే సామగ్రి ఎరికగడో చుట్టులు సరిగా తెలియజేయవలెననియు ప్రెంచివారు జెర్మనులను మరల పెరివేర్వకలే నకుచున్నారనియు ఆయితే కర్మాగారములను జర్మనులు పారిశ్రామిక కర్మాగారములుగా మార్చుకొనెనని గోచరించుచున్నారనియు యుద్ధసామగ్రిని స్వాధీనముచేయుట ప్రాతిజ్ఞయనియు రాజుబారులు జర్మనీలకు సైనికపరిశీలనమునుగూర్చి తెలియజేయుచు లేఖకు బి.సి. అంతయు జర్మనుల స్వత్వంపైన మీద ఆధారపడి యుండుననియు తెలియజేసింది. ఈ విచారణ సంఘమువారిచే విమర్శించవలసినది జర్మనులపై క్రి గానినియు అవలంకరించు మిశ్రమండలి సంగతే అది. జర్మనులు మిశ్రమండలి దారికి వచ్చినగాని మిశ్రమండలి తమ ఇష్టము నిచ్చుకొనికాలము పరిశీలనమును జేయుచు నే యుండు రని.

కామస్పర్థలో ప్రభుత్వ ప్రమాణమును గ్రహీతకచే అపుడే ఈజిప్టునుండి తిరిగిచ్చిన మేసరు అప్పకొగారు తమఅభిప్రాయమును తెలియజేయుచుంటే స్థానమునుగోల్పోయిరి. మరల ఇంకొక డిల్లీవు వీరికేయబడింది. స్థానమును గోల్పోవుటయే గాక 500 పౌనులు జరిమానానుగూడ ఇచ్చవలెను. వీని ప్రభుత్వమువారు ఇష్టమున్నచో కొట్టవేయవచ్చును. సభ్యులు చురపొయినపుడు ఖాలీజేయబడిన ప్రమాణము జేయకుండ అభిప్రాయమును తెలియజేసి నపుడుగూడ అబులసే ఖాలీజేయవలెను. ఇంతప్రమాద మెంతయుం జరుగలేదు, దోవబస్థానమునకు మరల అబ్దులుగారు పోటి నల్పెదవట.

కార్మికప్రభుత్వమువారు అసినజేత సామ్రాజ్యభివృద్ధి నిమిత్తము తిరిగిజుట్టిగ ప్రయత్నించుచున్నా మనియు దీని సాధించుటకు ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వమువారితో వారు సహాకారమును నల్పెదమనియు బ్రూకుగారు తెలియజేసింది.

సామ్రాజ్య ప్రదర్శనపరివర్తనకు నాకాదకపరిక్షనుగూడ జేయ నెంచుచున్నారట.

సింగపూరు నాకాదకమును గూర్చి ఇంకను నిశ్చయించ లేదనియు దానిని ప్రస్తుతము ఆలోచించుచున్నారనియు కామస్పర్థలో తెలియజేసింది.

మసోహుట్టెమును టిర్నీకిచ్చెదమని తుర్కీప్రభుత్వము వారికి బ్రిటిషువారు కలు రుపిన్న మాట అసత్యముని విడితంక కార్యములవారు తెలుపుచున్నారు.

టైమ్స్, మాంచెస్టర్ గార్డెయిన్ పత్రికలు ఇ గ్గుండునై మునికదేశమును బలపరచవలెనుచున్నవి.

మూర్తి 4:—మృగామకలోనన్న గవ్వ మంటు కా
లికాపాతకాలను ఈ మల 1 న తేదీనండి గార్న మంటువారు
మాతాలూకాబోద్ధులారి అధీనము కింద నిచ్చివేసినారు ఈసంక
గృమున అకాదు బాలికాపాతకాలా భవనమున నొక పాతసభను
మ-రా-రా-శ్రీ పాలూరి రామారావు శబుజిడ్డీగారి యీజమా
న్యకైత్రంద జరుపబడిన, మాతాలూకాబోద్ధులకు లగు మ-రా
రా-శ్రీ గ్రంధి వెంకటరెడ్డి నాయుడుగూ రా సభకు రాగానే బా
లికల కల్యాణన నొనుండి బైటికివచ్చి వారి వ్యునుమధుర గా
నములచేరనన్న అనుపాటలచేరనన్న నాయుడుగారికి పా
గతియిచ్చిరి, రథకార ఉపాధ్యాయులున్న బాకెలున్న కి
సి అయ్యలడెను నొకదానినివదివి నాయుడుగారికి దాఖలు
చేసిరి, ఆ అద్రెసుతో ప్రస్తుతము వారి కనసరమును కోరికలను
వక్కాణించిరి, మాభ్యుచకుశోరిక రేమనగా పాతకాలకు దక్షి
ణుననున్న గృహమును కొనివేసి అర్చనమును పాతకాలలో గలవ
నలెస్సని ఇది చాలా జరుగకు తని చెప్పకకప్పడు, ఈగృహము
దక్షిణమున నుండుచే బాలికలకు ప్రాణాధారమును పైరుగాని
పాతకాలలోనిది రావీటులేకుండెను, రెండవ దేవునగా బాలికలకు
వ్యాయామస్థలమున్ను లోటుయాన్ను అభివృద్ధిగావలెనని, మూ
తవకు న్యూటను సెకెంటిన్సూలుగా నూర్చుకలెనని, తురింది

వారి కోరికలను ప్రధానోపాధ్యాయుడు జరిపెను. అయితే వీటి నన్నిటినికంటె గొప్ప మెంటువా రిదివరకు నుండినవి అలాగన చేయవలసి యుండెను. ఎప్పటికప్పుడు పక్షిజనుల సద్దుమగి యున్న గృహమును కొనితీయవలసియు గొప్ప మెంటు ఇచ్చెను కృష్ణుని (వాయుమన నే యుండెను. మా కబురెడిగారగు రామా రావుగారు తెలిపినట్లు అట్టికే పేరు తాలూకాలోని కిందజ తుగ నేరదు. ఈకోరికలకు జవాబుచెప్పియ మాతలాకాబోర్డర్స్ యులైన నెంకటరెడ్డివాయుడుగారు తమకు సాధ్యమైనంతవరకు బోర్డును వాటిని కొన్నచేసేటట్లు చేసెదనని వాదనము చేసెను. బోర్డుయొక్క కలవినగాని వాయుడుగారి కోర్కెను ఏమియు చేయలేనన్న వాస్తవము నిజమేగాని బోర్డు మొదట్లో నోరును వీటి కడుదెట్లనియే యూహింపవచ్చును. మైజెప్పిన పాఠశాల వారికోరికలేగాక వాదోక్త చిన్నకోరికగూడా నున్నది. ఈ పాఠశాలకు మాత్ర ముగ్రహము రాకుండగా నాపార్థన. వారికోరికయినన వారిపాఠశాలలో శ్రీ యపాధ్యాయుని అందవలెనని ముఖ్యముగా మొదట ప్రధానోపాధ్యాయురాలు శ్రీయందుడలెను. (కమ్రానుగా కరువత వాని దొంగి నప్పుడు తేను ననవచ్చును. దీనిని మార్చెడివాయుడుగారు గుర్తింతుడుగాక యిది నాపార్థన. పాఠశాలలో 250 పాఠశాలన్న విమగురు మార్పున్న ప్రస్తుత ముండియున్నాడు. ఆవాడు వారి కను ప్రస్తుతంలోనుండి కొంతవరకు నాటకమునుగూడా ప్రదర్శించి ప్రజల హృదయములను తలంపవలసి.

నర్సాపురం తాలూకాభివృద్ధి సంఘము

ఈ సంఘముయొక్క 1923 సం॥ రిపోర్టును వారి సామాన్యసభలో సంగీతించిరి. ఈసంఘము రిజిస్టరీ కాలెక్షన్లు. ఈసంఘముయొక్క ఆదాయము హిందూశ్రీలకు ఎక్కడివారి కక్కడనే పోతుంటున్నది కృతార్థులైనవారికి బంగారుపతకములనున్న పుస్తక పాఠోపాధ్యాయులనున్న ఇచ్చుట అయియున్నది. కొన్ని సంకల్పనములనుండి ఈపతకము సంఘమువారు జరుపుట మనవి. ఈసంఘమునకు మూలధనము రూ॥ 2158-8-0 ల వరకు యున్నది. ప్రస్తుతము-కాజానీ పంచమన్నా-ను నోకబానిని బోషించుచున్నాడు. తిరుగా యాసంకల్పననుండి పరిష్కారమును కూడా మొదలుపెట్టి యాదేశ్ నున్నట్లు యూహించుచున్నాడు.

ఆర్థికదృష్ట్యా (కర్నూలుజిల్లా)

తాలూకాబోర్డు సభ్యుని యెన్నిక

ఈ ఆర్థికదృష్ట్యా మొదట ఫిక్సురెడ్డిగారు బోర్డు మొదటగాను దీరి. వరుసగా మూడు సమావేశములకు వారు హాజరుగానందున ఆధానము ఖాళీయైయును. వారి స్థానమునకు నాగురు పోటీకలిగిరి. మొదటివారు గ్రామరెడ్డిగారైన ఓబుల్ రెడ్డిగారును, రెండవవారు అల్లూరి కల్లూరుయగు కె. సి. సి. కొండయ్యగారును, మూడవవారు గూబగుండెం గ్రామమున కలుగరైన నువ్వారెడ్డిగారు. ఒక నెలదినములనుండి ఎన్నికల ప్రచారము జరిగెను. ఫిబ్రవరి 29 వ తేదీ కుక వారమునాటి యువ యువనను, మధ్యాహ్నమునను ఎన్నికలు జరిగెను. మొదటి వారికి కెంతునోట్లను రెండవవారికి నుమారు నూటదెబ్బదియూ మూడవవారికి 60 యెను వచ్చుటచేత రెండవవారికి సభ్యత్వము లభించెను.

కాశీచింతలు

ఇచ్చటి నుమారు ఒక అరమైలుదూరములో కాశీచింతలు యెన్నే స్థలము యున్నది. అచట నోక చిన్న నేపాలము కలదు. అందు కిచ్చని విగ్రహము కలదు. దానిని కాశీనుండి పూర్వము తెచ్చి క్రీస్తునిదిరని వాడుక. అట్లయినట్లు మట్టును చింతచెట్టు యొకచెట్టు విస్తారముగా నున్నది. దేవాలయము నుండర వక్రితర తాపిగా భూమికి అరంగుళముల యెత్తున పారుచున్నది. నీటిలో పెద్దపెద్ద పలకలరాళ్లు ఎచ్చట చూచినను కనబడును. ఈ త్రవ్వకములందు నివసించువారి లిట్టి రాళ్లను యెచ్చుదును చూచియుండెను. దేవాలయముయొద్దనే ఒక చిన్న రాతిగుండెయు యున్నది. దీనికి అడుగున ఒకస్నాని కనులుయున్నది. అందునుండి యెచ్చుకును వేడినీరు వచ్చుచుండును. నీరంతటిని తీసివేసినను మరల నీరువచ్చుచుండును. ఎంతటి చలికాలములో నైనను యిచ్చటి నీరు వచ్చుగానుండును. ఎంతటి వేసవికాలమునైనను ఏటిసి నీరు పోయినను యూగుండె నులొని నీ రింకిపోదు.

బందరు

(స్వకీయ విలేఖరినుండి)

ఆకస్మికమరణములు

మా జిల్లాములో చేరిన ఉల్లింగిపాలెంకు సమీపమున మందుగుండుసామానులు (వైత్-వచ్చు) చేయు కాలము గలవు. అచట కొంతమంది శ్రీమతి పనిచేయుచుండిరి. అందులో నోకరు యట్టి కాలుపుచేత నోక నిప్పురవ్వ బయట అరువేడుబడిన మందులోబడి అంటుకొని యింటిలోవున్న మందు సహితముగ అంటుకొని శ్రీమతి బయటకువచ్చుటకు పిలువలే అందులోనే మరణించినట్లు తెలియుచున్నది. అయింటికి ఒకద్వారము తప్ప బయటకులే లేనట్లుల పనులున్నాడు.

జిల్లాకోర్టు

మా జిల్లాజడ్జిగా వున్న కె. సి. లక్ష్మణరావుగారు తప్పి కొద్దికాలమైన మునియోగ్యులని, పేరు సంపాదించి యున్నారు. ప్రతి నెలలోను మొదటి సోమవారము నెమన్న ప్రారంభదినముగా నేర్పడియున్నది. ఈ నెల 8 వ తేది సోమవారము నెమన్న ప్రారంభింపవలసియుండెను- కాని నెమన్నకేసు లేనియేలేనందున ప్రాచీన ఆగ్నేశ్ శంకరాచార్యులు నుండించి జడ్జిగారి సంతోషమునకుగా వైట్. స్ట్రోన్స్ బహుమానము చేయబడినది.

ఈ సందర్భమున గవర్నరుమొటు వల్లిక్ (ప్రాసిక్యూటరు) గావున్న మ. రా. శ్రీ. నెడేచి నానుమంతరావుపంతులు గారు జడ్జిగారి గౌరవార్థమై విదొనర్చిరి. పీడర్ల తదితర ఉద్యోగములందలము గలిసి యూపాటలందు సంతోషముగ కాలము గడపిరి.

చివగంజాము

నూతన శివలింగముల ప్రతిష్ఠామహోత్సవము ఈ నెల 8 వ తేది సోమవారమునాడు పోరకరాజులచే ప్రతిష్ఠింపబడి శిథిలావస్థలోనున్న శివాలయమును శ్రీయత కారాణ్యరావుగారు పునరుద్ధరించి నూనముగ నూటబిళ్ళ శివలింగములను, ప్రతిష్ఠించి వారు. నూతన ప్రతిష్ఠామహోత్సవమునకు ప్రజలు తోడ్పడెదముగాక వచ్చియుండిరి. అక్కడ ప్రభుల వచ్చియుండిన. వామ్యుల వైకుంఠ భోజనము పెట్టబడినది. 4 వ తేది సాయంత్రము చివగంజాములో నోక బహిరంగసభ నేర్పాటుచేయబడినది. సభలో శ్రీయత పోలికెట్టి ఆదివారాణ్యరావుగారు మహాత్ముని జీవితము అనహోయోధ్యము, వాఖానవ్యాసగ్రహము ఖడ్గపాటంబరానిననము అనువిషయములను గురించి, యువస్వస్థించిరి. సభ మహాత్మునిగాంధీ జెయ్ అను జయజయ భావములతో ముగిసెను. (ఒక విలేఖరి)

జామి

వికాఖపట్టణము జిల్లాలో అలమడరైలు స్టేషనుకు 8 మైళ్ల దూరములోనున్న జామిగ్రామములో ప్రతివర్సము ఫాల్గుణపుర్ణ అష్టమివారు "జామి యల్లయ్య" అను వాతర జరుగుచుండును. ఈ సంవత్సర మాచారం 18-8-24వ తేదీ జరుగును. వాటివార తరమామి 15 వేల మంది ప్రజలు వచ్చెదరు. ఇటువంటి సమయము మించుచుండ ఒకరిద్దరు కుమ్రకర్థ కాంతలు యీజామి గ్రామమునకు దండెడిసి కాంగ్రెసు ప్రచారమును గురించి ఈ ప్రాంతపు ప్రజలకు దీర్చింది, కాంగ్రెస్ పార్టీవారును గలిగించెదరుగాక యిది విషయ పూర్వకముగా ప్రార్థించుచున్నాము. మరి యొకజలకు వాతరలో తరస్సర సహాయాది సౌకర్యములను జేయుటకు "బాలభటులు" కావలయును. ఈ సమయమున స్వరాజ్య నిధి వసూలు చేయుటకు తమ సభికారవర్గమును నియమించుట అత్యవసరమైయున్నది. వారు కాంగ్రెసుప్రచారకులకు బోధకులకు, బాలభటులకు భోజనాది యేర్పాటులను జేయవచ్చును. (గ్రామకాంగ్రెసు సంఘమువారు)

అసంతృప్తురం

దత్తమండల కళాశాలలోని, ఆంధ్రాంగ్ల పాఠశక్ర, చరిత్ర సంస్కృతము వార్షికోత్సవము, ఫిబ్రవరి 29 తేది కుక వారము సాయంత్రము 8 గంట కళాశాలభవనములో జిల్లాజడ్జి లోబోగారి అధ్యక్షతన జరిగెను. సంఘ కార్యదర్శులు తమ వార్షిక నివేదికలను చదివిరి. ఆంధ్రపాఠశక్రసంఘమువారు యొక్క నివేదిక ప్రశంసార్హముగ నున్నది. ఈ సందర్భములోపల ప దేశవర్తన నెండునో సంఘమువారు ఆహ్వానించి సన్మానింప

జూబులు

చిలకలూరుపేట కాంగ్రెస్ సంఘము

ది 22.2.24 వ సాయంత్రం 6 గంటలకు మాయూ శ్రీ లక్ష్మీవనీమంగళాలయములో శ్రీయత ఆశ్వాత్మగద కామేశ్వర రావుగారి అధ్యక్షతన జరిగెను. అందు శ్రీయత దా క్తురు గోపరాజు వెంకట మానుమంతంపుగా రధ్యక్షులును దా క్తురు రాయప్రోలు లక్ష్మీనాథంగారు యపాధ్యక్షులుగను మార్చి కోటిశ్వరరావుగారు కార్యదర్శులు నెమన్నకొనబడిరి. శ్రీ. కె. ఆంధ్రాత్మ దగ్గిరాల గోపాలకృష్ణ శ్యామల మొదలగు వారు తర నోకసారి యిటువచ్చి మాకు చేయునో నొనుగ చేసికొని యున్నాము. వారును మరి యింకొకభిమానులును యిటువడ యచేసి యున్నట్లు కృతార్థులచేడు (సార్థిమరున్నాడు. సంఘోపాధ్యక్షుడు.

9-వ కృష్ణామండల సహకారసభ ప్రోణంగి

కృష్ణాజిల్లా సహకారస. ఘముల 9 వ వ. వి. హోదసభ 1924 సం॥ మార్చి 9 వ తేదీ ఆదివారం ఉదయం 7 ఘుటలకు యేలూరుకు 8 మైళ్లదూరములో నున్న పోణంగి గ్రామములో ఉయ్యూరు ఎట్టు జమీందారు గారగు మ. రా. శ్రీ శ్రీరాజా వెంకటాద్రి ఆహ్వానాపు, బహుద్దర జమీందారుగారి యాజమాన్యమున జరిగెను. కృష్ణాజిల్లాలోని సహకార లండ రికిని ఆహ్వానములు పంపబడినవి. ఏకారణముచేత నయినను, ఆహ్వానము చేరనివారును ఇతర సహకారాభిలాషులును, మన్నించి తప్పక దనుచేడు ప్రార్థితులు.

(ప్రతినిధులకు ప్రమాణసాక్షర్యములు యేలూరు, పవరు పేట, స్టేషనులకర్డ చేయబడును.

పోణంగి వీర వెంకటరామయ్య, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు.

శ్రీసీతారాం వికమత్వసంఘము-తుమ్మపూడి

(ప్రభు మహాజనసభ ఆదివారము) నీ సంఘమువారు మహాజాతీ చిలకమర్రి లక్ష్మీనాథింహముగారి అధ్యక్షతన శ్రీ శత్రువోలు గున్నేశ్వరరావుగారి శ్రీధింతా వణి కాటకసమాజభవనమున మహాజనసభ జరిపెదరు. అందు జూపినయొక ఉపన్యాసములు వచ్చుచును. శ్రీ రామభజన సమాజమువారు చేయుకీసులు తొలగించి శ్రీరామభజన సమాజములు వృద్ధిపరచుటకు ఏర్పాటులు చేయుటకు ఆహ్వానింపబడు ను. కావున శ్రీరామభజనసమాజ కార్యదర్శు లందరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు. ముందుగా శ్రీరామభజన సమాజ కార్యదర్శులు రాజ మహేంద్రుడు రాగోరువారు ఈదిన అద్రస్తుకు మార్చి 10 వ తేదిలోగా తెలిపిన భోజన గృహవసతులు ఉచితముగా చేసెదము. సంఘసభ్యు లెల్లరు తప్పక రాప్రార్థితులు. సభకు వచ్చు వారు రాజయహేంద్రుడు ఎన్నిగంటల రైలుకు వత్తులో తెలుత ప్రార్థితులు.

సూర్యదేవర సంజీవరాయణం.

గలిగిరి. ఉదారాశ మొలకు పురవాస్తవ్యుల యవ్యాజానురాగ ముచే సంఘము అనుదివాళివృద్ధి నొందుచున్నదని కార్యదర్శ కైవ మహానందయ్యగారు వెలియచ్చిరి. వ్యక్త్యవ్యాపరచవాది పోటీ పరీక్షలలో నుత్తీర్ణులైన నీక్రింది విద్యార్థులు కైవ మహా నందయ్య, వి. శ్రీనివాసరావు. కే. జగన్నాథరావు కె. వెంకట రాణ శెట్టిగారలకు పాఠోపాము లొసంగబడినది. (ఒక విలేఖరి)

కావలి

(స్వకీయ విలేఖరి)

మార్చి 2 తేది:—ఈ పురమున ఖడ్గర ప్రచారము విస్తారముగా గావించుకొంటు వలయు దుడి, నూలు, గుడ్డలు వగైరాలు నేకరింపబడిచి ఘమాత రు 15000 లు మూలధనము తోటి ఖడ్గర కో అపరేటిక్ సంఘము నోకదానిని స్థాపించుటకై ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. కాంగ్రెసును దభిమానులు కొందలలు వాటాదార్లుగ చేరెనారు. సంఘమును రిజిస్టరు చేయుటకు వలయు పత్రములు నెల్లూరికి పంపబడినవి.

ఫిబ్రవరి 29 తేది రాత్రిమొగ్రామమున నూతనముగ స్థాపించబడిన శ్రీరామభక్త సమాజమువారు శ్రీయత జలిజే వల్లి లక్ష్మీకాంత కవిగారు రచించిన "సత్యకార్యోదయ" మను నాటకమును ప్రదర్శించిరి.

శ్రీరాజపుస్తకభాండాగారము

డబ్బి 1-కి 12 మూత్రాలు వెల రూ 0-6-0, అన్నరాంజాము డిపో, మధరాసు - బొంబాయి

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిషావులో దొరకును

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు లేక 109 వేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

సక్సన్ దంత చూర్ణము

ఈ చూర్ణము దేశీయవస్తువులతో తయారు చేయబడినది.
ఇల్ల సంబంధమైన వ్యాధులన్నిటిని పోగొట్టును.
డబ్బీ 1-కి 2 అనా. డెంక్ 1-కి రు 1-4-0.
టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి,
2 ఎ. ఆలంగాతా వీధిపల్లి, తిరుల్లి క్లబ్బి, మదరాసు.

ప్రమేహబిందు ఘృతము

ఇది రససంబంధమైన ఔషధములు నేపించుటచే గలిగిన
వ్యాధులు, కొరకు, సకల వేగరోగము మొదలగు వాటిని
తమోపునుగ తుడిచి, మంచి రక్తము నిచ్చును. ఉదాహరణ
పాతాంతములందు 12-16 బొట్లు తీసుకొనినచాలును, బుడ్డి 1-కి
రూ 1-8-0. ఒకబుడ్డిని వాడిన అన్నియు మీకు తెలియను.
సీతారామాచార్య బ్రదర్సు,

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ నాడతగిన

మామదనమంజరి టానిక్ మాత్రల

పీడినవాడుటచే అయిదున్ను, అందము, ఆరోగ్యము మొదలగు
వృద్ధిచును, అన్ని రకముల వ్యాధులతో ఎట్టి సేద్యము
లేకుండు మందిగుణము నిచ్చును 40 మా గల బుడ్డి 1-కి రు 1
రైవ్యవర్ణ కావలసినవారు వ్రాసిన ఆచిత్యముగా పంపబడును.
రాజవైద్య సారాయణజీ శేకవజీ
27 వైద్యవారురోడ్డు, మదరాసు.

Wanted District Agents.

Throughout Andhra Province, on
monthly allowance and commission for
the sale of all sorts of Tea, German and
Toys and stationary and other Indian
products Etc. Deposit required Rs. 100
Cash. Apply for Agency terms and other
Particulars.

Messrs. Raghava & Co, Guntur.

జాతకరత్నము

జన్మనక్షత్రము పుట్టినలేవీ పేరమున్నగునది లేకయే సంక
త్యర ఫలితములను వ్యాఖ్యించు శీలముతో సహా యున్నవారి
తీర్థముల వ్రేలును, జ్యోతిషాన్ని, నహాయము ఆకర్షణలేయే
తమంతట తాము వ్రాసికొనగలరు. ధనము, సంతానము, ఆయు
శారోగ్యములు మొదలగు వ్యాధిరోగములతో మీ మీ జాత
కములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటికొక్కొక్కాడు.
తీర్థము రు 2-0-0, వలయుచో జాతకములు గలవలెసంబంధము
పంపబడును.

గ్రేటు యిండియన్ జ్యోతిషాలయము,

ఖిలంకోట, విశాఖపట్నంజిల్లా,

మదరాసు అందుసదరన్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇన్ కార్పొరేటెడ్ యిన్ ఇంగ్లాండ్)
ఇంట్రిజియట్ క్లాసు మెయిలులో చార్జీలు తగ్గుట
1924 సం॥ మార్చి నెల 1 రి నుండియు. యం యస్.
యం. రైల్వే ఇంటర్మీడియటు మెయిలులో ఒకటి (తయారీపు
చార్జీలు మొత్తం 1 కి రు 0-0-5 నుండి రు 0-0-5 కు తగ్గించబడును

విలువయైన సామానులు యినాం

ఒక రూపాయకు 2 గ్రాముల బ్లూబాక్ సిరా బిళ్లలు
పంపబడును. (ఒక బిళ్లకు 2 బుడ్లు సిరాయును) ఒకవిసోదమైన
ఫౌంటెన్ పలము ఒక గ్రాఫరు, ఒక క్లిప్సర్, ఒక డబుసుపా, ఒక
ఒకరబ్బరు, మొదలగునవి కూడ ఇతరముగా పంపబడును. స్టాఫ్
కొద్దిగా నున్నది. తక్షణమే ఆర్డరుపంపుడు.

THE INDIAN STORE,
15, Nilmore Mitter Street, CALCUTTA.

ఎలక్ట్రిక్ థాంకలు లాంపు	
ఫ్లోరోకెట్టు 1 కి	2-4-0
బేబరు 1 కి	0-12-0
బబ్బు 1 కి	0-6-0
సింక్ రైటర్స్ స్పింగ్ టూలు 1 కి	1-8-0
హాబిబాడి, ప్రెస్ (గ్రూప్), రింకు లది.	
ఇతర కిరాయి డబ్బు 1 కి	0-12-0

మినియోక్స్ స్టోర్సు

83, చీనాబజారురోడ్డు,
మదరాసు.

రత్న పురుషలేహ్యం

కుక్కనమ్మను తప్పక తగ్గించుక. బహిరంగపోగొట్టి, బహు
ము కలిగించును. కుక్కమేహమువల్ల వచ్చినదగ్గు, మూత్ర రోగము
ఆహారా యాచుందులకు తగ్గును. సుఖవ్యాధులంతలన చెడినరక్త
మును పొగుడరచును. తే రు 2-4-0.

తగ్గ లేహ్యం

విశాఖరేగైన తగ్గించు ఆస్థితమందు. వధ్యములేదు.
డబ్బీ రు 1-8-0 య.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయచరం- గోదావరిజిల్లా.

జ్వరహరి

సీసా 1-కి వెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0
జ్వరహరిని అయిదు పూటలు నేపించిన పట్టు విడుపు జ్వరములు.
చలి పురాణావ్యయము మొదలగు సమస్త జ్వరములు మానును.
అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

చాకులు - తాళములు

మంగళిళత్తులు.
అంగుళసోదయలచే నేయబడినవి. తేలయియున్నవి.
శంకునే భరణకాళ్లకులాగుడ (చాయాణ).
బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో గిమిటెడ్
కట్టర్స్ ఇండ్ లాక్ నుకర్స్ లెం.
8091 కెల్లాపురం. (గోదావరిజిల్లా)
తెల్లిగొట్టి అగ్రెజు: "ఇండ్ స్టోర్" పెద్దాటూరు.

ప్రతాపరుద్రీయ నాటకము గొప్పపోటీ పరీక్ష ఆవువల

శ్రీజమ్మలమడక పూర్ణానందగారికి శరీరములో చాల
జమ్మగా యున్నదిగాన ప్రతాప రుద్రీయములో గొప్ప పోటీపరీ
క్షను ప్రస్తుతము మాచరిస్తామి. ముందెప్పుడు జరుగినది చూడ
త్ర: మూలముగా తెలిపబడును.

శంబు శాస్త్రిగారు, గవర్నరుపేట, బెజవాడ,
వేదాంతం లక్ష్మీకాంతంగారు, గవర్నరుపేట,
బెజవాడ.

The Zandu Pharmaceu- tical Works Ltd.

Elphinstone Road, Bombay.

జాండు ఫార్మాటికల్ వర్కుసు

లిమిటెడ్, బొంబాయి.

మొదటిరకం చంద్రప్రభా మాత్రలు

ఇది శిలాజిత్తు జాహగ్గున్నములు, మూక్తిక భస్మము,
మొదలగువాటిని చేర్చి కాస్తాస్త్రికముగా తయారు చేయ
బడినది. చూతముతో శరీరపోవు కుక్కచమ్మ, మూత్రములకు
దుండు తీపి (phosphate), కెజువు మొదలగు సెగ
రోగముల, నడుమనొప్పి, వాతరోగము, జ్వరములు,
బలహీనత యితర శ్రీసంబంధమైన అంటువ్యాధులు
మొదలగువి తప్పక తువరును.

ఒక రూపాయ ఔషధముల బుడ్డి 1-కి ధర రు 1/5/0
3 బుడ్లు ఒక సారి అద్దరును పంపిం ప్యాకింగు ఛార్జీ
అర్హము యి కాదు.

మా ఔషధముల క్యాటలాగు యికాముగా పంపబడును.

Sole Agents

H. Damodar & Co.,

43 China Bazaar Road,
Madras.